# DZIENNIK

## USTAW I ROZPORZĄDZEŃ KRAJOWYCH

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi

wraz

**z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

---

**Rocznik 1872.**

Z drukarni E. Winiarza we Lwowie.

# Spis alfabetyczny

## do Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

## Rocznik 1872. *)



*) **Uwaga.** Ażeby ułatwić ile możności wyszukanie rozporządzeń władz krajowych, przytoczono przy każdej nomenklaturze dwie liczby, z których pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś stronicę. Aby uwidocznić różnicę tego oznaczenia, obrano dla liczby stronic grubsze pismo.

## N.



## O.

## S.

## U.

# Spis chronologiczny

## Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

### Rocznik 1872.

| Dzień rozporządzenia | Treść | Liczba części | Liczba rozporządzeń | Stronica |
|---|---|---|---|---|
| **1871.** 27. Listop. | Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa, dotyczące zmiany §. 63. przepisu o zarazach bydlęcych z roku 1859. (Dziennik ustaw krajowych część III.) . . | XIII | 37 | 39 |
| 2. Grudn. | Ustawa względem pozwolenia gminie Biertowice, powiatu Myślenickiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . | I | 1 | 1 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Bulowice, powiatu Białeckiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . . | I | 2 | 1 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Jurczyce, powiatu Myślenickiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . | I | 3 | 2 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Kotorymy, powiatu Żydaczowskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . | I | 4 | 2 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Manastyrzec, powiatu Żydaczowskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . | I | 5 | 2 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Ottynii, powiatu Tłumackiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . . | I | 6 | 3 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Porąbek, powiatu Białeckiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . . | II | 7 | 5 |
| 2. „ | Ustawa względem pozwolenia gminie Raźniów, powiatu Brodzkiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich . . . . | II | 8 | 5 |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 13. Stycznia 1872. **Część I.**

## Nr. 1.

### U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Biertowice, powiatu Myślenickiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Biertowice, powiatu Myślenickiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości sześćdziesięciu i ośmiu (68) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 2.

### U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Bulowice, powiatu Białeckiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Bulowice, powiatu Białeckiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości pięćdziesięciu (50) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 3.

Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Jurczyce, powiatu Myślenickiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Jurczyce, powiatu Myślenickiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości trzydziestu i ośmiu (38) %.

Wiedeń dnia 2 Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 4.

Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Kotorymy, powiatu Żydaczowskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Kotorymy, powiatu Żydaczowskiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości czterdziestu (40) %

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 5.

Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Manastyrzec, powiatu Żydaczowskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Manastyrzec, powiatu Żydaczowskiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszyst-

kich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości trzydziestu (30) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 6.

U s t a w a,

**względem pozwolenia gminie Ottynii, powiatu Tłumackiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Ottynii, powiatu Tłumackiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości trzydziestu i trzech (33) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 13. Stycznia 1872. **Część II.**

### Nr. 7.

### U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Porąbek, powiatu Białeckiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Porąbek, powiatu Białeckiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości sześćdziesięciu (60) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

### Nr. 8.

### U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

**względem pozwolenia gminie Rażniowa, powiatu Brodzkiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Rażniowa, powiatu Brodzkiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości dwudziestu i ośmiu (28) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 9.

### Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Rossochacza, powiatu Czortkowskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Rossochacza, powiatu Czortkowskiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości pięćdziesięciu i ośmiu (58) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 10.

### Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Rożnowa, powiatu Sniatyńskiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Rożnowa, powiatu Sniatyńskiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dochodów nadzwyczajnych, w wysokości pięćdziesięciu (50) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 11.

### Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie Rudzie Brodzkiej, powiatu Brodzkiego, na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie Rudzie Brodzkiej, powiatu Brodzkiego, pozwala się pobierać w roku 1871. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, w wysokości trzydziestu i dwóch (32) %.

Wiedeń dnia 2. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 13. Stycznia 1872. **Część III.**

### Nr. 12.

### U s t a w a,

### o omyceniu drogi powiatowej Brzozowsko-Domaradzkiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Brzozowie w zastępstwie funduszu powiatowego nadaje się na lat pięć prawo do poboru myta na drodze powiatowej Brzozowsko-Domaradzkiej pod warunkiem utrzymania tej drogi z należącemi do niej przedmiotami kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Pobór myta odbywać się będzie przy dwóch rogatkach, a mianowicie na przejeździe od Sanoka do Brzozowa po połączeniu się dróg z Grabownicy i z Haczowa i przy wyjeździe z Brzozowa do Domaradza, a to w ten sposób, że te dwie rogatki mają być co do opłaty myta uważane za jedną rogatkę. Należytość mytnicza będzie przeto opłacana raz tylko przy wjeździe do Brzozowa, przy wyjeździe zaś nie pobiera się żadnej należytości.

Art. III.

Opłata myta wynosić będzie:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

*c)* Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt 1 (jeden) cent.

Art IV.

Wszystkie dla dróg krajowych istniejące przepisy co do uwolnienia od opłaty mytniczej i zniżenia takowej, stosują się także do opłaty tego myta drogowego.

Wiedeń dnia 3. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 13.

U s t a w a

**o udzieleniu gminie Czerhawa, w powiecie Samborskim, prawa poboru mostowego.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Czerhawa, powiatu Samborskiego, nadaje się na lat pięć, począwszy od 1. Marca 1872., prawo do poboru mostowego od mostów znajdujących się w obrębie gminy, pod warunkiem utrzymywania takowych własnym kosztem.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następnego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) cent;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego 1 (jeden) cent;

*c)* od pięciu świń, cieląt lub dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 3. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 14.

### U s t a w a

### **o udzieleniu prawa poboru mostowego obszarowi dworskiemu w Górze Ropczyckiej wspólnie z gminą Borek Wielki.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Górze Ropczyckiej wspólnie z gminą w Borku wielkim, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do poboru mostowego od siedmiu mostów łącznej długości 60 sążni, położonych w Borku Wielkim, na drodze komunikacyjnej z Góry Ropczyckiej do Kolbuszowy i Mielca, pod warunkiem utrzymywania w dobrym stanie pomienionych przedmiotów.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego 2 (dwa) centy;

*c*) od pięciu świń, cieląt lub dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane wszystkie przepisy co do uwolnienia od opłaty myta i zniżenia tejże.

Wiedeń dnia 3. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 15.

### U s t a w a

### **o udzieleniu Radzie powiatowej w Wadowicach prawa do poboru myta na drodze powiatowej Wadowicko-Suskiej.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Wadowicach, w zastępstwie funduszu powiatowego, nadaje się na lat dziesięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do

poboru myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Wadowicko-Suskiej pod warunkiem utrzymywania tejże kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) cent.;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, od których się myta nie opłaca.

*c*) Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt $1\frac{1}{2}$ (jeden i pół) centa.

Art. III.

Pobór myta ma być wykonywanym przy dwóch rogatkach w Goryczkowcu i Skawcach w ten sposób, że połowa należytości mytowej, wyszczególnionej w artykule II. będzie pobierana przy pierwszej rogatce, druga zaś połowa należytości przy drugiej rogatce.

Art. IV.

Wszystkie dla dróg krajowych istniejące przepisy co do uiszczenia opłaty mytniczej i uwolnienia od tejże, jako też co do przestępstw i kar, stosują się także do opłaty myta na tej drodze.

Wiedeń dnia 3. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 13. Stycznia 1872. **Część IV.**


### Nr. 16.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 12. Grudnia 1871. l. 17.922.,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w lwowskim szpitalu powszechnym (wraz z zakładami położnic i obłąkanych).**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8. z r. 1870.), ustanawia Wydział krajowy do taksy pielęgnowania chorych w lwowskim szpitalu powszechnym (wraz z zakładami położnic i obłąkanych) obecnie według klasy I. w kwocie 1 złr. 40 ct. w. a

„ „ II. „ — „ 70 „ „

„ „ III. „ — „ 49 „ „

za dzień i osobę pobieranej, a mianowicie do taxy pielęgnowania według klasy I. dodatek w kwocie 60 cnt. w. a.,

„ „ II. „ „ 30 „ „

„ „ III. „ „ 11 „ „

na przeciąg trzechletni, od 1. Stycznia 1872. r. począwszy.

**L. Sapieha** w. r. **C. Haller** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część V.**


## Nr. 17.

## U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie miasta Białej na pobór opłat od czynszów domowych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Białej pozwala się pobierać w latach 1872., 1873. i 1874. opłaty od czynszów domowych, od każdego w obrębie miasta znajdującego się przedmiotu, podlegającego podatkowi domowo-czynszowemu.

Art. II.

Opłata ma wynosić cztéry centy od każdego zeznanego i urzędownie sprawdzonego złotego reńsk. czynszów domowych.

Art. III.

Tej opłacie nie podlegają mieszkańcy miasta Białej, opłacający za swe pomieszkania czynsz roczny w kwocie dwudziestu cztérech (24) złr. w. a. lub w kwocie niższej.

Art. IV.

Bliższe postanowienia względem przeprowadzenia poboru tej opłaty uchwali reprezentacya miejska.

Wiedeń dnia 26. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część VI.**

Nr. 18.

### Ustawa

**o udzieleniu funduszowi krajowemu prawa do poboru myta na wszystkich drogach krajowych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

§ 1.

Na wszystkich drogach krajowych pobieraną będzie opłata myta według postanowień określonych następnemi paragrafami.

§. 2.

Myto drogowe opłaca się tylko za przestrzenie dróg, których budowa przynajmniej w nieprzerwanej długości jednej całej mili jest ukończoną.

§. 3.

Opłatę myta drogowego oblicza się całemi milami. Nadwyżkę $^3/_4$ mili i więcej przyjmuje się za całą milę, a $^1/_4$ i mniej wcale się nie liczy. Ułamek od $^1/_4$ do $^3/_4$ mili wlicza się do najbliższej linii mytniczej: jeżeli zaś linia ta nie ma żadnego ułamka do uzupełnienia, natenczas opuszcza go się całkiem.

§. 4.

Myta mostowe mają być pobierane od mostów długości 10 sążni i wyżej, a to według następujących klas:

I. od mostów do 20 sążni długości włącznie będzie pobieraną należytość, równająca się należytości myta drogowego za jedną milę;

II. od mostów do 40 sążni długości włącznie pobieraną będzie należytość myta drogowego za dwie mile;

III. od mostów na 40 sążni nareszcie należytość, równająca się należytości myta drogowego za trzy mile.

Przy wymiarze myta mostowego uwzględnia się również wszystkie pomiędzy dwiema stacyami mytniczemi położone mosty, które mają wyżej pięciu sążni długości, jeżeli łączna długość wszystkich takich mostów najmniej 20 sążni wynosi, i natenczas wymierzą się należytość według tej łącznej długości.

Należytość mostowa na jednej stacyi dla wszystkich mostów razem nie może przekraczać taryfy jednego mostu najwyższej klasy.

§. 5.

Myta przewozowe dzielą się również na trzy klasy wedle szerokości rzék i wedle tych samych stopniowań jak myta mostowe, z tą różnicą, iż od przewozów przez rzéki mniejszej niż 10 sążni szerokości, również należytość ma być opłaconą według najniższego mymiaru.

§. 6.

Myta drogowe i mostowe pobierane będą tylko od bydła, myto przewozowe zaś także i od osób, beż różnicy, czyli takowe pieszo idą lub wozem się przeprawiają. Woźnica przy zaprzęgu i wierzchem jadący od opłaty myta przewozowego są wolni.

§. 7.

Jeżeli most, od którego opłaca się myto, musi być tymczasowo zastąpiony przewozem, pobieranem będzie od takiego przewozu myto nie przewozowe ale mostowe, wedle taryfy mostu zastąpionego przewozem.

§. 8.

Jako pojedynczy wymiar taryfy dla dróg krajowych stanowi się na milę za most i przewóz I. klasy:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 cent;

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $1/2$ centa.

## W szczególności przy przewozach:

od jednej osoby 1 cent.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

§. 9.

Wszystkie na drogach eraryalnych ustanowione zniżenia myta, jakoteż uwolnienia od opłaty myta, niemniej wszystkie względem dróg eraryalnych obecnie obowiązujące przepisy o wzajemnych obowiązkach publiczności i poborców myta, stosują się także do myt na drogach krajowych.

§. 10.

Wydział krajowy jest upoważnionym do nakładania i pobierania myta na drogach krajowych stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

Wydział krajowy po poprzedniem porozumieniu się z krajową władzą polityczną oznaczy miejsca dla stacyj mytniczych.

§. 11.

Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych polecam wykonanie niniejszej ustawy.

Wiedeń dnia 25. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część VII.**

### Nr. 19.

### U s t a w a

**o udzieleniu prawa do poboru mostowego obszarowi dworskiemu w Bereźnicy królewskiej.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Bereźnicy królewskiej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo poboru mostowego od 21 sążni długiego mostu na odnodze Dniestru w Żurawkowie pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem pomienionego mostu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od koni wierzchowych ,tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jakoto: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, tudzież od każdej sztuki młodego bydła tego rodzaju 2 (dwa) centy;

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które się myto nie opłaca.

*c)* od pięciu świń albo cieląt, albo dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i względem zniżenia tejże.

Wiedeń dnia 25. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 20.

## Ustawa

## o omyceniu drogi powiatowej Drohobycko-Borysławskiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Drohobyczy w zastępstwie funduszu powiatowego, nadaje się na lat pięć prawo do pobierania myta drogowego od drogi powiatowej Drohobycko-Borysławskiej, pod warunkiem utrzymywania tejże kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, byków, mułów i osłów, tudzież od każdej sztuki pędzonej młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) cent.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c)* Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny $1/2$ (pół) centa.

Art. III.

Przepisy istniejące o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże, mają być przy poborze myta należycie zastósowane.

Art. IV.

Oprócz wyjątków co do uiszczania opłaty myta według przepisów w artykule III. wspomnianych, uwalnia się nadto mieszkańców gmin Mrażnicy i Schodnicy od opłaty myta, jeżeli przewożą własne płody, lub jadą próżno do miasta, jeżeli zaś wiozą olej skalny, wosk ziemny lub naczynia służące do ich wydobywania lub przechowania, natenczas obowiązani są myto opłacać.

Wiedeń dnia 25. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 21.

### Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru mostowego obszarowi dworskiemu w Semenowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Semenowie, w powiecie Trembowelskim, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo poboru mostowego od mostu na rzece Serecie w Zieleńczu pod warunkiem utrzymania własnym kosztem pomienionego przedmiotu.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następnego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowców, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów 2 (dwa) centy;

*c)* od pięciu świń albo cieląt lub od dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i względem zniżenia takowej.

Wiedeń dnia 25. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 22.

### Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru mostowego gminie Szczerca.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Szczerca nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania myta od szesnasto-sążniowego mostu na rzece

Szczerczyku na drodze gminnej do Piasków prowadzącej, i od ośmio-sążniowego mostu na drodze gminnej do Łan prowadzącej pod warunkiem utrzymywania w dobrym stanie pomienionych przedmiotów.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać jednę za oba mosty według następującego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) cent;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) cent.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta.

Art. III.

Przepisy istniejące o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże mają być przy poborze myta należycie zastósowane.

Art IV.

Oprócz wyjątków co do uiszczania opłaty myta według przepisów wspo wnianych w artykule III., uwalnia się nadto od opłaty myta mieszkańców gminy Szczerca w ogólności.

Wiedeń dnia 25. Grudnia 1871.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część VIII**

Nr. 23.

U s t a w a

**o udzieleniu prawa poboru myta drogowego na drodze powiatowej z Krzyżówki do Muszynki w Hucie.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art I.

Wydziałowi powiatowemu w Nowym Sączu nadaje się na lat sześć od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do poboru myta drogowego na drodze powiatowej z Krzyżówki do Muszynki w Hucie, pod warunkiem utrzymania tej drogi własnym kosztem i w dobrym stanie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztéry) centy;

*b*) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

*c*) od pięciu świń lub cieląt, lub od dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 24.

# Ustawa

## o udzieleniu prawa poboru myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej z Krzyżówki do Milika w Hucie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Wydziałowi powiatowemu w Nowym Sączu nadaje się na lat sześć od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do poboru myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej z Krzyżówki do Milika w Hucie, pod warunkiem utrzymania tej drogi i mostu własnym kosztem w należytym stanie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) centów.

*b*) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

*c*) od pięciu świń lub cieląt, lub od dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część IX.**

### Nr. 25.

### Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem petycyi miasta Nowego Sącza o podwyższenie dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od napojów propinacyjnych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie miasta Nowego Sącza pozwala się, począwszy od d. 1. Stycznia 1872., i nadal pobierać następujące opłaty od napojów propinacyjnych, do miasta tego wprowadzanych, w temże wyrabianych i spotrzebowanych, jako to:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1. od wiadra piwa . . . . . . . . . . . . . | 1 | złr. | — | ct. w. a. |
| 2. „ „ wódki do 50 stopni . . . . . . . | 4 | „ | — | „ „ |
| 3. „ „ „ „ 65 „ . . . . . . . | 5 | „ | 50 | „ „ |
| 4. „ „ „ „ 75 „ . . . . . . . | 6 | „ | 50 | „ „ |
| 5. „ „ „ „ 85 „ . . . . . . . | 7 | „ | 50 | „ „ |
| 6. „ „ „ nad 85 „ . . . . . . . | 8 | „ | — | „ „ |
| 7. „ „ rumu, araku, likieru, rosolisu i innych słodzonych napojów . . . . . . . . . . . . . | 8 | „ | — | „ „ |

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## 26.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa galicyjskiego z dnia 9. Stycznia 1872. do l. 57.,

### dotyczące przyjęcia uczniów zakładu rolniczego w Czerniowcach jako jednorocznych ochotników.

Wysokie c. k. Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z c. k. państwowem Ministerstwem wojny, przyznało wedle reskryptu z dnia 16. Grudnia 1871. do l. 14.895/4370. na zasadzie §. 21. ustawy wojskowej, tym zwyczajnym uczniow zakładu rolniczego w Czerniowcach ułatwienie przyjęcia jako jednorocznych ochotników bez złożenia examinu wstępnego, którzy wykażą, iż ukończyli gimnazyum niższe lub szkołę realną niższą z postępem uprawniającym ich do przejścia do gimnazyum wyższego lub szkoły realnej wyższej, tudzież że ukończyli cały trzyletni kurs zakładu rolniczego w Czerniowcach z dobrym skutkiem.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych
dla
## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część X.**

### Nr. 27.
### Ustawa
#### o udzieleniu prawa poboru przewozowego obszarowi dworskiemu w Gumniskach.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Gumniskach nadaje się na lat sześć od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do poboru przewozowego od przewozu na rzéce Dunajcu, istniejącego pomiędzy Świerzchowem i Ostrowem, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem tego przewozu z przyrządami.

Art. II.

Opłatę przewozowego pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jakoto: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) centy;

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, od których się myta nie opłaca.

*c*) od każdej sztuki bybła pędzonego drobnego, jakoto: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt 1 (jeden) cent.

*d*) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę, lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane wszystkie przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu tejże.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 28.

## Ustawa

## o udzieleniu prawa poboru przewozowego radzie powiatowej w Lisku od przewozu na rzéce Sanie pod Liskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Lisku w zastępstwie funduszu drogowego tegoż powiatu nadaje się na lat trzy, od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania myta przewozowego na rzéce Sanie pod Liskiem na drodze powiatowej Baligrodzkiej, pod warunkiem utrzymywania urządzeń przewozowych kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) centów;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej sztuki młodego bydła tego rodzaju 3 (trzy) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które się myta nie opłaca.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt $1\frac{1}{2}$ (półtora) centa.

*d*) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 6 (sześć) centów.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i względem zniżenia tejże.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 29.

## Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru przewozowego obszarowi dworskiemu w Szczurowicach od przewozu na rzéce Styrze.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Szczurowicach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania myta od przewozu na rzéce Styrze w Szczurowicach, pod warunkiem utrzymania własnym kosztem pomienionego przewozu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) centy;

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to, od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny 1 (jeden) cent.

*d*) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicy lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i zniżenia tejże.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 30.

## Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru przewozowego obszarowi dworskiemu w Tropiu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

### Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Tropiu, w powiecie Nowosądeckim, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania myta od przewozu w Tropiu na rzéce Dunajcu, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem pomienionego przedmiotu.

### Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, od których się myta nie opłaca.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt. owiec, kóz, nierogacizny, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt 1 (jeden) cent;

*d*) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) cent.

### Art. III.

Przy poborze przewozowego mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu takowej.

### Art. IV.

Dotychczasowa ugoda obszaru dworskiego w Tropiu z gminami Będziszyna i Wytryszczki, mocą której pomienione gminy wolne są od opłaty myta nie tylko w sprawach kościelnych, szkolnych i gospodarczych w zakresie oznaczonym przepisami mytniczemi, lecz i w ogólności uwolnienia od myta za roczną opłatą używają, pozostaje nienaruszoną na czas trwania niniejszego prawa do poboru myta.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r

## Nr. 31.

## Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru przewozowego obszarowi dworskiemu w Woli Mieleckiej od przewozu na rzéce Wisłooe.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Woli Mieleckiej nadaje się na lat trzy od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo pobierania myta od przewozu w Woli Mieleckiej na rzéce Wisłoce, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem pomienionego przzowozu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju 2 (dwa) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny 1 (jeden) cent;

*d*) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) cent.

Art III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnień od opłaty mytniczej i zniżenia tejże.

Wiedeń dnia 1. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część XI.**

Nr. 32.

U s t a w a

**o uprawnieniu miasta Tarnowa do pobierania kopytkowego.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art I..

Miasto Tarnów otrzymuje prawo poboru kopytkowego na drogach prowadzących do miasta, pod warunkiem utrzymania w dobrym stanie dróg, ulic i placów.

Art. II.

Rogatki mają być postawione na następnych drogach w miejscu, gdzie wchodzą w okrąg miasta *a*) Rudy, *b*) Strusina, *c*) Nowy Świat, *d*) Pogwizdów; *e*) Grabówka, *f*) Zabłocie, *g*) Terlikówka, *h*) na drodze obok koszar kawaleryi.

Art. III.

Opłatę myta pobierać należy raz tylko przy wjeździe do miasta według następnego wymiaru:

1. od konia, muła lub osła w zaprzęgu 3 (trzy) centy;

2. od sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

3. od bydła luzem idącego, to jest: od konia, osła, muła lub bydlęcia rogatego, od sztuki 1½ (półtora) centa;

4. od sztuki owiec, kóz, nierogacizny, jagnięcia, koźlęcia; źrebięcia 1 (jeden) cent.

Art. IV.

Wszystkie dla dróg krajowych istniejące przepisy co do uiszczenia opłaty mytniczej i do uwolnienia od tejże, jako też co do przestępstw i kar, stosują się także do opłaty kopytkowego.

Art. V.

Uchwalenie szczegółowych postanowień względem przeprowadzenia tej ustawy porucza się reprezentacyi gminnej.

Wiedeń dnia 6. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 33.

### Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie miejskiej Mościsk na pobór opłaty od wprowadzanych w obręb miasta tego trunków spirytusowych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zarządzam, co następuje:

Gminie miejskiej Mościsk pozwala się na lata 1872. i 1873 pobieranie opłaty po 12 centów w. a. od jednej masy niższo austryackiej, czyli po 4 złr. 80 ct. w. a. od jednego wiadra, wprowadzanych w obręb tego miasta słodzonych i niesłodzonych trunków spirytusowych.

Wiedeń dnia 6. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 34.

### Ustawa,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie miejskiej Strzyżowa na pobór opłaty od wprowadzanych w obręb miasta tego spirytusowych trunków słodzonych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie miasta Strzyżowa, powiatu Rzeszowskiego, pozwala się na rok 1872. pobierać dodatek gminny od wprowadzonych w obręb miasta tego słodzonych napojów spirytusowych po 24 centy od miary niższo-austryackiej.

Wiedeń dnia 6. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 35.

Obwieszczenie c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dnia 2. Stycznia 1872. l. 2758.,

**dotyczące wymiaru i poboru podatków bezpośrednich i opłat pośrednich wraz z dodatkami w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1872. r.**

Ustawą z dnia 29. Grudnia 1871. upoważnionem zostało Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu do pobierania istniejących podatków bezpośrednich i opłat pośrednich wraz z dodatkami w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1872. podług istniejących obecnie ustaw o podatkach, a mianowicie do pobierania dodatków do podatków bezpośrednich w wysokości, ustanowionej w ustawie z dnia 14. Lipca 1871. (ogłoszonej w Dzienniku ustaw Państwa Nr. 63.) z uwzględnieniem postanowienia w ustępie trzecim art. IV. tejże ustawy zawartego, na mocy którego obowiązani do podatku zarobkowego i dochodowego I. klasy, tudzież podlegający opłacie podatku dochodowego II. klasy w każdym razie, jeżeli całkowita przypadająca od nich należytość podatkowa z tytułu podatku zarobkowego i dochodowego I. klasy, a względnie podatku dochodowego II. klasy za cały rok 1872. w ordynaryum nie przewyższa kwoty 30 złr., uiszczać mają jako dodatek państwowy tylko $^7/_{10}$ podatku zwyczajnego.

Stosownie do tego pobierane będą, według rozporządzenia Wys. c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 29. Grudnia 1871. l. 39.562. aż do dalszego rozporządzenia, podatki bezpośrednie z dodatkami całkowicie w kwotach zapadających w powyż wyrażonym okresie czasu od 1. Stycznia do końca Marca 1872., a to podatek zarobkowy w kwocie półrocznej przypadającej na dniu 1. Stycznia, reszta zaś podatków, a mianowicie gruntowy, domowo-klasowy, domowo-czynszowy i dochodowy całkowicie w kwotach przypadających z końcem Marca 1872. za cały kwartał. Wymiar i przypisanie podatku dochodowego z dodatkiem uskutecznić należy za cały rok 1872.

Należytość podatkowa, przypadająca na mocy rozporządzenia obecnego, oznajmioną będzie gminom i podatkującym w tabelach podatkowych, nakazach płatniczych, extraktach repartacyjnych i książeczkach podatkowych.

Co do sporządzenia i przedkładania fasyj dochodów, i wykazywania stałych płac, jako też względem wymiaru i uiszczenia należytości podatku dochodowego za rok 1872. podają się do powszechnej wiadomości następujące postanowienia:

1. Fasye i wykazy celem wymiaru podatku dochodowego na rok 1872., ułożone w formie dotychczas przepisanej instrukcyą z dnia 11. Stycznia 1850 wniesione być mają do dnia 20. Stycznia 1872.

2. Przy fasyonowaniu dochodu I. klasy, tudzież dochodu II. klasy, nie pochodzącego ze stałych płac za podstawę do oznaczenia przeciętnego czystego dochodu, podlegającego opodatkowaniu na rok 1872. służyć mają dochody i wydatki z lat 1869., 1870. i 1871.

3. Postanowienia §§. 21. i 22. najwyższego patentu z dnia 29. Października 1849. zastosowane będą do kwot pochodzących ze stałych płac II. klasy, przypadających w roku 1872.

4. Odsetki i dochody III. klasy, podlegające fasyonowaniu ze strony uprawnionych do pobierania tychże mają być fasyonowane według stanu majątku i dochodu z dnia 31. Grudnia 1871.

5. Właścicielom budynków, uwolnionym czasowo całkowicie lub częściowo od podatku domowego wymierzyć należy pięć od sta jako podatek dochodowy za czas od 1. Stycznia do końca Grudnia 1872. od czystego dochodu rocznego, pochodzącego z tychże budynków wolnych od podatku, t. j. od kwoty pozostającej z całorocznego czynszu *(brutto)* po potrąceniu prawnie dozwolonych procentów na utrzymanie budynków, a oprócz tego przy budynkach całkowicie od podatku wolnych, od podatku po potrąceniu także w roku 1872. przypadających i należycie udowodnionych procentów od kapitałów na budynku od podatku wolnym zabezpieczonych.

Od podatku dochodowego, na rok 1872. wymierzyć się mającego według poprzedzającego ustępu 5., nie mają być wymierzane i pobierane ani dodatki państwowe, ani inne dodatki.

6. Przysłużające przedsiębiorcom przemysłowym prawo do potrącenia podatku dochodowego, przypadającego od kapitałów u nich ulokowanych, od procentów od tychże kapitałów odnosi się także do podwyższonego dodatku do podatku dochodowego na rok 1872.

Gdyby niniejsze postanowienia w skutek wyższych poleceń wypadało później zmienić, natenczas zmianę tę dodatkowo poda się do wiadomości.

**Jorkasch** m. p.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część XII.**

36.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 8. Stycznia 1872. l. 362.,

**dotyczące dodatku na fundusz krajowy i indemnizacyjny na rok 1871. i 1872.**

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 17. Grudnia 1871. najmiłościwiej zatwierdzić uchwalony przez Sejm galicyjski rozkład dodatków na fundusze indemnizacyjne, mianowicie w Galicyi Wschodniej i Zachodniej na rok 1871. i 1872. po 51 centów, zaś w Wielkiem Księstwie Krakowskiem na rok 1871. po 51 centów, a na rok 1872. po 41 centów od jednego złotego reńskiego podatków stałych, włącznie z dodatkiem jednej trzeciej części, jako też uchwalony przez Sejm galicyjski, rozkład dodatków na fundusz krajowy na rok 1871. po 18½ cent., zaś na rok 1872. po 21 cent. od jednego złotego reńskiego podatków stałych z dodatkiem jednej trzeciej części.

Podając to do powszechnej wiadomości, zarządza się równocześnie pobór tych dodatków na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyjny na rok 1871. i 1872. w sposób zwykły ustawą przepisany.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Lutego 1872. **Część XIII.**

### Nr. 37.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 27. Listopada 1871., l. 44.257.,

**dotyczące zmiany §. 63. przepisu o zarazach bydlęcych z roku 1859. (Dz. ust. kraj. część III.).**

W skutek reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 29. Września 1871. l. 13.788., rozporządza się, jak następuje:

Paragraf 63. przepisów o zarazach bydlęcych z r. 1859. ma na względzie tylko zupełnie rozwiniętą zarazę pyskową i raciczną, nie zaś wypadki lżejsze, lub też taki stopień rozwinięcia tej choroby, gdzie częstokroć żadne, lub tylko nieznaczne zboczenia w reszcie organizmu, zwierząt chorobą pyskową lub raciczną dotkniętych zachodzą. W wypadkach, w których traktowanie choroby w mowie będącej poruczone jest komisyi morowej, lub też gdzie oględziny bydła i mięsa powierzone są organom, na które się spuścić można, jest rzeczą tychże, osądzić, czy mięso z zarzniętego bydlęcia może być spożyte lub nie.

Części chorobą dotknięte, mają być w każdym razie wydzielone i zniszczone.

Gdzie zaś zbywa na zaufania godnych organach, tam żadne wolniejsze zastosowanie odnośnego przepisu nie może być dopuszczone.

Sprzedaż i użycie mléka od krów na zarazę pyskową i raciczną chorych, jako też masła wyrabianego z takiego mléka nie może żadną miarą być dozwolone.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 15. Lutego 1872. **Część XIV.**


### Nr. 38.

### U s t a w a

### o udzieleniu prawa do poboru mostowego gminie Kańczugi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Kańczugi nadaje się na lat pięć, od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo poboru mostowego od trzech 55 sążni długich mostów na rzéce Mleczce położonych, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem tych przedmiotów.

Art. II

Pobór myta odbywać się będzie przy dwóch rogatkach w ten sposób, że przy każdej z tych rogatek opłacaną będzie tylko połowa w artykule III. wymienionej należytości.

Art. III.

Mostowe pobierać należy według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jakoto: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (2) dwa centy;

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jakoto: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (1) jeden cent.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 14. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

Nr. 39.

U s t a w a

**o udzieleniu prawa do poboru mostowego obszarowi dworskiemu w Małnowie.**

Zgodnie z wnioskiem Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu nadaje się na lat pięć, od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru mostowego od dwóch mostów 19 i 3 sążni długich na rzéce Wiszni i jej odnodze, pod warunkiem utrzymania własnym kosztem pomienionych przedmiotów.

Art. II.

Opłatę mostowego pobierać należy według następnego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej sztuki młodego bydła tego rodzaju (2) dwa centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

*c)* od pięciu świń lub cieląt, albo od dziesięciu owiec (1) jeden cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 14. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

## Nr. 40.

# Ustawa

## o udzieleniu prawa poboru myta mostowego gminie Przemyślany.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

### Art. I.

Gminie Przemyślany nadaje się na lat sześć, od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru myta mostowego od 14 sążni długiego mostu na rzéce Gniła Lipa, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem tego przedmiotu

### Art II.

Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

*a*) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) cent;

*b*) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) cent.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c*) od 5 (pięciu) świń albo cieląt 1 (jeden) cent.;

od 10 (dziesięciu) owiec 1 (jeden) cent.

### Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Wiedeń dnia 14. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych
dla
## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 15. Lutego 1872. **Część XV.**


### Nr. 41.

### Ustawa

### o zaprowadzeniu stacyi mytniczej na drodze powiatowej Wrocławskiej w powiecie Krakowskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Artykuł II. ustawy z dnia 12. Lipca 1870. o omyceniu drogi powiatowej Wrocławskiej, w powiecie Krakowskim (Dz ust. i rozp. kr. z r. 1870. Cz. XX. Nr. 43.), zmienia się o tyle, że wymieniona w nim opłata myta zamiast przy jednej rogatce pobierać się ma w połowie ustanowionej opłaty taryfowej przy dwóch rogatkach, a mianowicie w Bronowicach Wielkich przy domu zajezdnym zwanym „pod Bocianem" i pod Niegoszowicami przy domu zajezdnym zwanym „Sowiarki".

Wiedeń dnia 14. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

### Nr. 42.

### Ustawa

### o udzieleniu prawa poboru mostowego obszarowi dworskiemu w Surmaczówce.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Surmaczówce nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru mostowego od $14\frac{1}{2}$ sążni długiego mostu na rzéce Lubaczówce, pod warunkiem utrzymania własnym kosztem pomienionego przedmiotu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następnego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) cent;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) cent;

*c)* od pięciu świń, cieląt lub dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu tąkowej.

Wiedeń dnia 17. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 7. Marca 1872. **Część XVI.**


### Nr. 43.

### U s t a w a,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**względem pozwolenia gminie miejskiej Brody pobór dodatku w wysokości 80% do podatku konsumcyjnego od wódki i piwa.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Gminie miasta Brodów, powiatu brodzkiego, pozwala się pobierać w roku 1872. i 1873. na pokrycie wydatków gminnych dodatek gminny od wódki i piwa w wysokości ośmdziesięciu (80) %.

Wiedeń dnia 6. Stycznia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.
**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 12. Marca 1872. **Część XVII.**


### Nr. 44.

Okólnik c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Lutego b. r. l. 2.927,

**do c. k. Starostów względem kompetencyi władz politycznych w sporach wynikających ze stosunku służbowego między służbodawcą a oficyalistami ekonomicznymi.**

Celem usunięcia zachodzących wątpliwości, jako też wprowadzenia właściwego postępowania, zwracam w moc reskryptu wys. c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych z dnia 14. Stycznia r. b. do l. 17.638 z r. 1871. uwagę Pana na to, że patent z dnia 26. Sierpnia 1806. l. XXX (Zbiór ustaw Pillera), odsyłający do władz politycznych wynikające ze stosunku służbowego spory między służbodawcami a ich oficyalistami ekonomicznymi zniesionym został przez nowe prawodawstwo, a mianowicie przez normę jurysdykcyjną z d. 20. Listopada 1852. (D. u. P. l. 251.)

Powołana norma bowiem w §. 15. lit. d) policza nawet spory, wynikające z ugody służbowej i najemnej do rzędu spraw należących do kompetencyi sądów, wyjątki zaś od postanowień normy jurysdykcyjnej, zawarte w późniejszych rozporządzeniach ministeryalnych z d. 7. Grudnia 1856. l. 224. (D. u. P.) i z d. 15. Marca 1860. l. 73. (D. u. P.) nie dadzą się zastosować do oficyalistów prywatnych.

**Gołuchowski** m. p.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 14 Kwietnia 1872. **Część XVIII.**

Nr. 45.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca b. r. l. 12.809.

Niniejszem podaje się do powszechnej wiadomości, w myśl §. 49. instrukcyi do ustawy wojskowej, plan podróży i czynności, dotyczący uzupełnienia wojska w roku 1872. w Galicyi.

**Gołuchowski** m. p.

| Nr. okręgu wojsko uzupełniającego | Ilość komisyj asent. równocześnie ustanowionych | Powiat, dla którego pobór się odbędzie | Dnie podróży w miesiącu Kwietniu | Dnie podróży w miesiącu Maju | Dnie czynności w miesiącu Kwietnin 1872. |
|---|---|---|---|---|---|
| 9. | 1. | Stryj | . | . | 8 9. 10. 11. 12. 13 15. 16. 17. 18. |
| | | Dolina | 19. | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Kałusz | . | 5 19. | |
| | 1. | Zydaczów 4/10 | 7 | . | 8. 9 10. 11. |
| | | Bóbrka | 12 | . | 13. 15. 16. 17. 18. 19. 20. |
| | | Przemyślany | 21. | 5. | 22. 23 24 |
| 10. | 1. | Cieszanów | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12 13. 15. 16. 17. 18. |
| | | Jarosław | 19 | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Jaworów | . | 9. 19. | |
| | 1 | Przemyśl | . | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 18. |
| | | Gródek | 19. | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Mościska | . | 3. 16. | |
| 13. | 1. | Kraków, miasto | . | . | 8 9. 10 11. 12. 13 |
| | | Bochnia 4/10 | 14. | . | 15 16. 17. 18. 19. |
| | | Brzesko | 20. | 3. | 22. 23. 24. 25. 26. 27. 29. 30. |
| | 1. | Chrzanów | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16 17. |
| | | Kraków, powiat | 18. | . | 19. 20. 22. 23. 24. 25. 26 |
| | | Wieliczka 8/10 | 27. | 12. | 29. 30 |
| 15. | 1. | Zaleszczyki | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15 16. 17 18. |
| | | Borszczów | 19. | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Tarnopol | . | 8. 9. | |
| | 1 | Skałat | 7. | . | 8 9. 10. 11. 12. 13. 15 16. 17. 18. |
| | | Husiatyn | 19. | 9. | 20. 22. 23. 24. |
| 20. | 1. | Bochnia 6/10 | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. |
| | | Limanowa | 14. | . | 15. 16. 17. 18. 19. 20. 22. 23. 24. 25. |
| | | Nowy-Targ | 26., 27. | 8. | 29. 30. |
| | 1. | Gorlice | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16 17 18. |
| | | Grybów | 19. | . | 20. 22. 23. 24. 25. 26. |
| | | Nowy Sącz | 27. | . | 29. 30. |
| 24. | 1. | Śniatyn | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16 17. |
| | | Kossów | 18. | . | 19. 20. 22. 23. 24. |
| | | Kołomyja | . | 7. | |

| Dnie czynności w miesiącu Maju 1872. | Miejsce poboru | Uwaga |
|---|---|---|
| | Stryj | **Dodatkowe odstawki** odbędą się: 27., 28., 29. i 31. Maja 1872. w siedzibie każdej c. k. komendy rezerwy. **Niedziele:** 7., 14., 21. i 28. Kwietnia; 5., 12., 19. i 26 Maja 1872. **Swięta:** *a*) rzym kat.: 9, 20. i 30. Maja 1872 *b*) greck. kat.: 6., 26., 27., 29. i 30. Kwietnia 1872 |
| 1. 2. 3. 4. | Dolina | |
| 6. 7. 8. 10. 11. 13. 14. 15 16. 17 18. | Kałusz | |
| | Żydaczów | |
| | Bóbrka | |
| 1. 2. 3. 4. | Przemyślany | |
| | Cieszanów | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. | Jarosław | |
| 10 11. 13. 14 15. 16. 17. 18. | Jaworów | |
| | Przemyśl | |
| 1. 2. | Gródek | |
| 4 6. 7. 8 10. 11. 13. 14 15. | Mościska | |
| | Kraków | |
| | Bochnia | |
| 1. 2. | Brzesko | |
| | Chrzanów | |
| | Kraków | |
| 1. 2. 3. 4. 6 7. 8. 10. 11. | Wieliczka | |
| | Zaleszczyki | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. | Borszczów | |
| 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 22. 23 24. | Tarnopol | |
| | Skałat | |
| 1. 2 3 4. 6. 7. 8 | Husiatyn | |
| | Bochnia | |
| | Limanowa | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. | Nowy-Targ | |
| | Gorlice | |
| | Grybów | |
| 1 2 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 13 | Nowy Sącz | |
| | Śniatyn | |
| 1. 2. 3. 4. 6. | Kossów | |
| 8. 10 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 22 23. 24. | Kołomyja | |

| Nr. okręgu wojsko nzupełniającego | Ilość komisyj asent. równocześnie ustanowionych | **Powiat,** dla którego pobór się odbędzie | Dnie podróży w miesiącu Kwietniu | Dnie podróży w miesiącu Maju | Dnie czynności w miesiącu Kwietniu 1872. |
|---|---|---|---|---|---|
| 30. | 1. | Sokal | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12 13 15. 16. 17. 18. |
| | | Rawa | 19 20. | . | 22. 23. 24. |
| | | Żółkiew | . | 12. 25. | |
| | 1. | Lwów, powiat | . | . | 8. 9. 10. 11. 12 13. 15. 16 17. 18. 19. |
| | | Lwów, miasto | . | . | |
| 40. | 1. | Tarnobrzeg | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 15 15. 16 17. |
| | | Kolbuszowa | 18. | . | 19. 20. 22. 23. 24. 25 26. 27. 29 30 |
| | | Rzeszów | . | 1. | |
| | 1. | Nisko | 6. 7. | . | 8. 9 10. 11. 12. 13. 15. 16. |
| | | Łańcut | 17. 18. | 5. | 19. 20. 22. 23 24. 25. 26. 27. 29. 30. |
| 45. | 1. | Sanok | . | . | 8. 9. 10. 11. 12 13. 15. 16. 17. 18. 20. |
| | | Krosno | 21. | . | 22. 23. 24. 25. 26. 27. 29 30. |
| | | Brzozów | . | 3. 15. | |
| | 1. | Lisko | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 18. |
| | | Bircza | 19. | 4 | 20. 22. 23. 24 |
| 55. | 1. | Podhajce | 7. | . | 8. 9. 10 11 12. 13. 15. 16. 17. 18. |
| | | Robatyn | 19. | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Brzeżany | . | 8. | |
| | 1. | Tłumacz 4/10 | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12 13. |
| | | Buczacz | 14. | . | 15. 16. 17. 18. 19. 20. 22. 23. 24. |
| | | Trembowla | . | 3. 15. 16. | |
| 56. | 1. | Wieliczka 2/10 | 7. | . | 8. 9. |
| | | Myślenice | 10. | . | 11 12. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 20. |
| | | Wadowice | 21. | | 22. 23. 24. 25 26. 27. 29. 30. |
| | 1. | Żywiec | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 20. |
| | | Biała | 21. | 4. | 22 23 24. 25. 26 27 29. 30. |

| Dnie czynności w miesiącu Maju 1872. | Miejsce poboru | Uwaga |
|---|---|---|
| | Sokal | **Dodatkowe odstawki** odbędą się:<br>27., 28., 29. i 31. Maja 1872. w siedzibie każdej c. k. komendy rezerwy.<br><br>**Niedziele:**<br>7, 14., 21. i 28. Kwietnia; 5., 12., 19. i 26. Maja 1872.<br><br>**Święta:**<br>*a*) rzym. kat.:<br>9, 20. i 30. Maja 1872.<br>*b*) greck. kat.:<br>6., 26, 27., 29. i 30. Kwietnia 1872. |
| 1. 2. 3. 4 6. 7. 8. 10. 11. | Rawa | |
| 13. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 22. 23. 24. | Zółkiew | |
| | Lwów | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11 | Lwów | |
| | Tarnobrzeg | |
| | Kolbuszowa | |
| 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. | Rzeszów | |
| | Nisko | |
| 1. 2. 3. 4. | Łańcut | |
| | Sanok | |
| 1. 2. | Krosno | |
| 4 6. 7 8. 10. 11 13. 14. | Brzozów | |
| | Lisko | |
| 1. 2. 3. | Dobromil | |
| | Podhajce | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. | Rohatyn | |
| 10 11. 13 14. 15 16. 17. 18 21 22. 23 | Brzeżany | |
| | Tłumacz | |
| 1. 2. | Buczacz | |
| 4. 6. 7. 8 10. 11. 13. 14. | Trembowla | |
| | Wieliczka | |
| | Myślenice | |
| 1. 2. 3. 4. | Wadowice | |
| | Żywiec | |
| 1. 2. 3. | Biała | |

| Nr. okręgu wojsko uzupełniającego | Ilość komisyj asent. równocześnie ustanowionych | **Powiat,** dla którego pobór się odbędzie | Dnie podróży w miesiącu — Kwietniu | Dnie podróży w miesiącu — Maju | Dnie czynności w miesiącu — Kwietniu |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | 1872. | | |
| 57. | 1. | Dąbrowa | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. |
| | | Mielec | 17. | . | 18 19. 20. 22. 23. 24. 25. 26 27. |
| | | Ropczyce | 28. | 5 | 29. 30. |
| | 1. | Jasło | 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 18 |
| | | Pilzno | 19. | . | 20. 22. 23. 24. 25 26. 27. 29. 30. |
| | | Tarnów | . | 1. | |
| 58. | 1. | Nadwórna | 7. | . | 8. 9 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17 |
| | | Bohorodczany | 18. | . | 19. 20. 22. 23. 24. |
| | | Stanisławów | . | 3. | |
| | 1. | Czortków | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12 13. 15. 16. 17. 18. |
| | | Horodenka | 19. | . | 20. 22. 23. 24. |
| | | Tłumacz 6/10 | . | 9. 19. | |
| 77. | 1. | Rudki | 7. | . | 8. 9. 10. 11 12 13. 15. |
| | | Sambor | 16. | . | 17 18. 19. 20 22. 23. 24 |
| | | Staremiasto | . | 5. | |
| | | Turka | . | 12. 19. | |
| | 1. | Drohobycz | 7 | . | 8. 9. 10 11 12. 13. 15 . 16. 17 18. |
| | | Żydaczów 6/10 | 19. 25. | . | 20. 22. 23. 24. |
| 80. | 1. | Kamionka | 6. 7. | . | 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 17. 18 19. |
| | | Złoczów | 20. 21. | . | |
| | 1. | Brody | 7. | . | 8. 9. 10. 11 12. 13. 15. 16. 17. 18 19. 20. 22. 23. 24. |
| | | Zbaraż | 29. 30. | 11. 12. | |

| Dnie czynności w miesiącu Maju 1872. | Miejsce poboru | Uwaga |
|---|---|---|
| | Dąbrowa | **Dodatkowe odstawki** odbędą się:<br>27., 28., 29. i 31, Maja 1872. w siedzibie każdej c. k. komendy rezerwy.<br><br>**Niedziele:**<br>7., 14., 21. i 28 Kwietnia; 5., 12., 19. i 26. Maja 1872.<br><br>**Swięta:**<br>*a*) rzym. kat.:<br>9., 20. i 30. Maja 1872.<br>*b*) greck. kat:<br>6., 26., 27., 29. i 30. Kwietnia 1872. |
| | Mielec | |
| 1. 2. 3. 4. | Ropczyce | |
| | Jasło | |
| | Pilzno | |
| 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 13. 14. | Tarnów | |
| | Nadwórna | |
| 1. 2. | Bohorodczany | |
| 4. 6. 7. 8. 10. 11. 13. 14. 15. 16. | Stanisławów | |
| | Czortków | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. | Horodenka | |
| 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. | Tłumacz | |
| | Rudki | |
| 1. 2. 3 4. | Sambor | |
| 6. 7. 8. 10. 11. | Staremiasto | |
| 13. 14. 15. 16. 17. 18. | Turka | |
| | Drohobycz | |
| | Żydaczów | |
| | Kamionka Strumiłowa | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. | Złoczów | |
| | Brody | |
| 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. | Zbaraż | |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 14. Kwietnia 1872. **Część XIX.**

### Nr. 46.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ddto. Lwów 17. Marca b. r. l. 4.162.

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. (Dziennik ustawy krajowej Nr. 8. z roku 1870.), ustanawia Wydział krajowy za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Stanisławowie na czas od 1. Kwietnia 1872. r. począwszy aż do dalszego zarządzenia taxę dzienną następującą:

*a)* od osób dorosłych czterdzieści pięć (45) cent. wal. austr., zaś

*b)* od dzieci niżej lat siedmiu dwadzieścia trzy (23) cent. wal. austr.

**L. Sapieha** w. r. **Gross** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 14. Kwietnia 1872. **Część XX.**

### Nr. 47.

Obwieszczenie c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 30. Marca 1872. roku l. 549 pr.,

**dotyczące poboru podatków stałych i dochodów państwowych na rok 1872.**

Według art. IV. ustawy z dnia 24. Marca 1872., ogłoszonej w Dzienniku ustaw Państwa z dnia 27. Marca 1872. mają być pobierane podatki stałe i opłaty pośrednie w r. 1872. w ogólności podług ustaw już istniejących a mianowicie dodatki państwowe:

*a*) do podatku gruntowego i domowo-czynszowego, prócz ordynaryum i dodatku w jednej trzeciej części zastępującego podatek dochodowy, nadzwyczajny dodatek w jednej trzeciej części ordynaryum;

*b*) przy podatku domowo-klasowym, prócz ordynaryum i dodatku w jednej trzeciej części zastępującego podatek dochodowy, nadzwyczajny dodatek w wysokości ordynaryum;

*c*) przy podatku zarobkowym i dochodowym, prócz ordynaryum, nadzwyczajny dodatek także w wysokości ordynaryum.

Atoli obowiązani do opłacania podatku zarobkowego i dochodowego I. klasy, tudzież podlegający opłacie podatku dochodowego II. klasy, mają natenczas, jeżeli całkowita od nich przypadająca należytość podatkowa z tytułu podatku zarobkowego i dochodowego I. klasy, a względnie podatku dochodowego II. klasy za cały rok 1872. w ordynaryum nie przewyższa kwoty trzydziestu złr. w. a., jako dodatek nadzwyczajny tylko siedmiudziesiątych części ordynaryum uiszczać.

Posiadacze budynków uwolnionych czasowo całkowicie lub częściowo od podatku domowo-czynszowego mają uiścić pięć od sta jako podatek dochodowy w r. 1872. od czystego dochodu rocznego, pochodzącego z tychże budynków, t. j. od kwoty pozostającej z całorocznego dochodu z czynszów brutto, po odtrąceniu procentów prawnie przyzwolonych na utrzymanie budynków, a nadto przy budynkach całkiem wolnych od podatku, po odtrąceniu także przypadających w roku 1872. udowodnionych procentów od kapitałów zabezpieczonych na budynkach wolnych od podatku.

Podając to odnośnie do tutejszego obwieszczenia z dnia 2. Stycznia 1872. l. 2758/pr. ex 1871. ogłoszonego w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z r. 1872. pod Nr. 35. do powszechnej wiadomości, zarządza się równocześnie pobór tych podatków i dodatków państwowych na rok 1872. w sposób zwykły, ustawą przepisany.

**Jorkasch** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 21. Kwietnia 1872. **Część XXI.**

### Nr. 48.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Marca 1872. r. l. 57.722. 1871.

**względem zapobieżenia nadużyciom z blankietami książek służbowych i względem ścisłego przestrzegania regulaminu dla sług.**

Celem zapobieżenia licznie popełnianym nadużyciom z blankietami książek dla sług, wydaje c. k. Namiestnictwo, na podstawie otrzymanego pod dniem 5. Lutego b. r. do l. 649. od c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych upoważnienia, następujące postanowienia:

W trzydzieści dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia można używać jedynie blankietów książek służbowych, wydanych nakładem ekonomatu c. k. Namiestnictwa, który utrzymywać będzie odpowiedny takowych zapas.

Blankietów tych zażądać mogą c. k. Dyrekcya policyi wprost od Dyrekcyi urzędów pomocniczych c. k. Namiestnictwa, zwierzchności gminne zaś będą pobierać takowe od c. k. Starostwa za zwrotem kosztów nakładu.

Ekonomat c. k. Namiestnictwa prowadzić będzie wykaz, ile każda c. k. Dyrekcya policyi i każde c. k. Starostwo co roku pobrały od niego blankietów, z których użycia obowiązanemi będą wykazać się na żądanie c. k. Namiestnictwa.

Przełożony c. k. Dyrekcyi policyi i c. k. Starosta zaopatrzy się stósownie do potrzeby swego urzędu w zapas blankietów książek służbowych, które mu przesyłać będzie ekonomat c. k. Namiestnictwa na żądanie i za pokwitowaniem, opatrzonem urzędową pieczęcią i podpisem przełożonego urzędu.

Przełożony c. k. Dyrekcyi policyi oznaczy otrzymane od ekonomatu c. k. Namiestnictwa blankiety książek służbowych zaraz przy odebraniu bieżącemi liczbami porządkowemi, które co roku rozpoczynać mają, uwidoczni rok tego oznaczenia i każe założyć rejestr wykazujący w każdym roku zosobna wydane sługom książki służbowe.

Rejestr ten zawierać ma: liczbę porządkową książki, — rok numerowania, — datę wystawienia książki, — imię i nazwisko sługi, dla którego książkę wydano, — rodzaj służby której się oddaje, gminę, do której przynależy, — potwierdzenie odebrania książki, albo podanie sposobu doręczenia takowej. — Jeżeliby zaś sługa był z innej niżli miejscowej gminy, należy powołać umocowanie ze strony gminy przynależności do wydania książki.

C. k. Starostowie winni utrzymywać wykaz rozdziału między zwierzchności gminne otrzymanych od ekonomatu c. k. Namiestnictwa blankietów książek służbowych.

W tym wykazie należy według pojedynczych gmin uwidocznić, ile każda zwierzchność gminna co roku od c. k. Starosty otrzymała blankietów.

Każdy wydany zwierzchności gminnej exemplarz oznaczy c. k. Starosta odpowiednio do powyższego wykazu bieżącą liczbą porządkową i rokiem, w którym uskuteczniono to oznaczenie. Numerowanie książek w każdym roku od pierwszej liczby poczynać należy.

Zwierzchność gminna pokwituje c. k. Staroście w wykazie odebraną liczbę blankietów książek służbowych, i winna również prowadzić dla otrzymanych książek rejestr ewidencyjny. Rejestr ten zawierać ma numer porządkowy, i rok przez c. k. Starostę na książeczce napisany które to daty zaraz po otrzymaniu od c. k. Starosty książeczek naczelnik gminy do rejestru swego według porządku wpisać ma.

Przy wydawaniu sługom książki służbowej, co uskuteczniać należy w porządku numerów książek przez Starostę oznaczonych, winien naczelnik gminy oznaczyć książkę liczbą porządkową swego wykazu, i rokiem, w którym to numerowanie nastąpiło, a w wykazie wypełnić wszystkie rubryki, wyżej dla Dyrekcyi policyi wskazane.

Gdyby który blankiet książki służbowej z powodu uszkodzenia nie mógł być użytym, należy to w wykazie przy dotyczącej pozycyi uwidocznić, exemplarz zaś uszkodzony przedłożyć c. k. Staroście.

O zagubieniu blankietu winien naczelnik gminy donieść c. k. Staroście, króry zarządzi odpowiednie postępowanie.

Celem zużytkowania znajdujących się jeszcze u c k. Starostw, w wydziałach powiatowych lub u zwierzchności gminnych zapasów blankietów książek służbowych dawniejszego nakładu, wzywa się Wydziały powiatowe i zwierzchności gminne, by najpóźniej do 30 dni po ogłoszeniu tego rozporządzenia w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, blankiety wskazane przedłożyły właściwemu c. k. Staroście, który z takowemi, równie jak z zapasem znajdującym się u c. k. Starostwa postąpi wedle powyższych względem blankietów otrzymanych z ekonomatu c. k. Namiestnictwa danych wskazówek, a zwierzchnościom gminnym wolno będzie tylko takich od c. k. Starostwa im przesłanych blankietów dawniejszego nakładu używać do wydawania sługom książek służbowych.

Za przekroczenia tych przepisów karanym będzie naczelnik gminy w myśl postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. Kwietnia 1854.

Nad ścisłem wykonaniem tych przepisów, zmierzających do zapobieżenia podrabianiu książek służbowych, które są publicznemi dokumentami, dalej wydawaniu takowych sługom przez osoby do tego niepowołane, w ogóle do utrzymania publicznego porządku i bezpieczeństwa, przechodzącego wązkie granice obrębu pojedynczych gmin, mają czuwać c. k. władze rządowe, którym powierzona jest piecza nad bezpieczeństwem publicznem, mianowicie c. k. Starostwa.

Przy tej sposobności przypomina c. k. Namiestnictwo główniejsze postanowienia regulaminu dla sług, mianowicie postanowienia o książkach służbowych i nadzorze nad sługami.

Według tych postanowień każdy sługa winien mieć książeczkę służbową dla jego osoby wydaną, a używanie cudzej książki, niemniej wypożyczanie swojej książki innemu słudze podlega karze wedle ustawy karnej

Nie wolno służbodawcom przyjmować w służbę osoby nieposiadające książki służbowej. — Służbodawca powinien odebrać książkę od sługi przy wstąpieniu do służby i takową przechować.

Jezeli książka służbowa zginie, należy donieść o tem władzy wykonywającej obowiązki miejscowej policyi w miejscu, w którem służący przebywa.

Do wydawania książek służbowych powołane są Dyrekcye policyi w Krakowie i Lwowie dla sług przynależnych do tych gmin, po poprzedniem porozumieniu się z miejscowym magistratem co do przynależności do gminy sługi, proszącego o książkę służbową.

W innych gminach wydaje książki służbowe osobom przynależnym do gminy naczelnik gminy.

Obcym na ich prośbę może być wydana książka służbowa tylko za umocowaniem gminy przynależności, a jeżeli są z krajów, w których książki służbowe nie istnieją, wydaje im takowe na podstawie dokumentów do podróży władza w miejscu pobytu, do wystawiania książek służbowych upoważniona.

Przełożonym obszarów dworskich nie służy prawo wydawania książek służbowych, ponieważ regulamin nadaje do tego moc tylko władzy przynależności, przynależność zaś według postanowień §. 45. ustawy z dnia 3. Grudnia 1863. o przynależności do gminy, nie może być nabytą w obszarze dworskim.

Służbodawca, który bez powodu prawem uznanego sługę przed upływem czasu służby oddala, jest obowiązany wynagrodzić mu zasługę, i żywność za resztę czasu służby, a za cały kwartał wtedy, gdyby ten czas służby miał trwać dłużej niż kwartał. Ale i sługom nie wolno przed upływem czasu służby bez uznanego prawa powodu opuszczać służbę, a na doniesienie służbodawcy winna w Krakowie i we Lwowie Dyrekcya policyi, w innych zaś gminach zwierzchność gminna za zbiegłym sługą śledzić, przytrzymanego ukarać i na żądanie służbodawcy zmusić do powrotu do służby.

Władze sprawujące policyę miejscową są obowiązane wykonywać obowiązki na niewłożone regulaminem dla sług, czuwać nad sługami, ich karnością i obyczajnością, szczególniej zaś, nadzorować sługi zostające bez służby.

Sługi nie mające służby a do gminy przynależne, należy całą surowością nakłaniać do wyszukania sobie służby, lub innego dozwolonego zatrudnienia; sprzeciwiających się zaś napomnieniom władzy należy użyć do robót gminnych i publicznych tak długo, dopóki nie pójdą do służby, lub nie znajdą sobie jakiego stałego zatrudnienia.

W tej sprawie nie można mieć żadnego względu na wymówkę, jakoby się rodzicom swoim lub innym osobom, a szczególniej tym, u których przytułek mają, do roboty zobowiązali, skoro jest rzeczą widoczną, że nie znajdują w nich wcale żadnej lub żadnej odpowiedniej roboty.

Obce bez służby będące sługi, które nie korzystają z wydarzającej się sposobności przyjęcia służby, lub innego stalszego zatrudnienia, które prowadzą życie gorszące, lub które nie mają widoków prędkiego otrzymania służby, albo innego na utrzymanie swoje wystarczającego zatrudnienia, mają być z gminy wydalone.

Celem ułatwienia sługom nie mającym służby umieszczenia w takowej, tudzież służbodawcom wynalezienia osób szukających służby, władze miejscowe mają sporządzić rejestra do przejrzenia, w których sługi szukające służby i służbodawcy zgłaszający się o służących wpisywani będą.

Władze te winny ściśle przestrzegać przepisy meldunkowe, mianowicie co do sług, i celem prowadzenia ścisłego nadzoru nad sługami prowadzić rejestra sług znajdujących się w okręgu ich działalności.

Służbodawcy i osoby dające u sebie sługom przytułek, obowiązani są najpóźniej w 24 godzinach po przybyciu sługi donieść o tem w Krakowie i Lwowie w Dyrekcyi policyi, w gminach zaś u naczelnika gminy, względnie przełożonego obszaru dworskiego.

W taki sam sposób postępować należy po wystąpieniu sługi ze służby lub opuszczeniu obranego przytułku.

Wzory powyższych rejestrów załącza się z uwagą, że formularz C może być użyty do wpisywania sług podanych przez służbodawców lub osoby dające im u siebie przytułek, jakoteż i sług szukających służby.

Mnogie, często ponawiane skargi, mianowicie ze strony reprezentacyj powiatowych i towarzystw agronomicznych powodowały Namiestnictwo do wydania niniejszego rozporządzenia.

Skargi te wywołane zostały rozstrojem stosunków służbowych, który (z ubolewaniem podnieść należy), powstał z opieszałości w przeprowadzeniu regulaminu dla sług i rozporządzeń z nim w związku będących, niemniej przez obojętność władz powołanych do nadzorowania czynności urzędów gminnych.

Tylko bezwzględne wykonywanie obowiązujących ustaw i rozporządzeń, szybkie energiczne przeprowadzenie postępowania urzędowego, i pociągnięcie do odpowiedzialności przestępców może powstrzymać dalsze szerzenie się nieporządku w stosunkach służbowych i sprowadzić je w karby normalne.

Z obowiązku wprowadzenia w życie ustaw i rozporządzeń administracyjnych, niemniej przestrzegania ścisłego ich wykonywania przez powołane do tego bezpośrednie organa c. k. Namiestnictwo wzywa c. k. Dyrekcyę policyi i c. k. Starostów, by z sumiennością i właściwą gorliwością wykonywali o ile są do tego bezpośrednio we własnym zakresie powołani, rozporządzenia normujące stosunki sług, a zarazem równo prowadzili powierzony im nadzór rządowy nad czynnościami zwierzchności gminnych.

Działając w porozumieniu z reprezentacyą powiatową, znajdą c. k. Starostowie dostateczne ku temu środki w postanowieniach ustawy gminnej i o obszarach dworskich, mianowicie w §§ 96, 107, i 103, U. g.

C. k. Namiestnictwo tuszy sobie, że znajdzie w tem dążeniu do zabezpieczenia porządku w jednej z najżywotniejszych gałęzi administracyi publicznej nie tylko u władz autonomicznych, ale i w samej ludności miłującej porządek i dobro ogółu gorliwe poparcie.

**Gołuchowski** m. p.

## Wzór A.

(Ogólny napis na wykazie.)

# Wykaz c. k. Starostwa w Sanoku wydanych zwierzchnościom gminnym blankietów książek służbowych.

## Gmina Dabrówka

w roku 1872.

| Wydano blankietów książek służbowych | | Potwierdzenie odebrania | | Uwaga |
|---|---|---|---|---|
| Data wydania | Liczby porządkowe tego wykazu | Data odebrania | Podpis odbierającego, lub recepis pocztowy albo iunego rodzaju doręczenie | |
| 20 Lipca | 1. do 6. | 21. /7. | Jan Zbrożek, wójt | Zapłacił koszta nakładu .......... złr. ...... ct. w. a. |
| 30. Sierpnia | 7. do 20 | 30. / 8. | jak świadczy złożony recepis pocztowy, odbioru | dtto. |
| Razem . | 20 exzempl. | | | 3 exzemplarze do liczby 3. 7. i 20 uszkodzone zwróciła zwierzchność gminy 1.; exzemplarz liczba 4. zaginął. |
| | | w roku 1873. | | |
| 1. Stycznia | 1. do 20. | 1./1. | Jan Zbigniew, zastępca wójta | |

Powiat ______________

## Wzór B.

## Wykaz przez zwierzchność gminną wydanych sługom książek służbowych

| Liczba otrzymanych od Starostwa blankiet książek służbowych | Wydane przez c. k. Starostwo książki oznaczone są | | Wydano książkę służbową | | | | | | Sposób doręczenia książki | Umocowanie ze strony gminy przynależności do wydania książki | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | sługi | | | | | |
| | w roku | Liczbą porządkową | pod liczbą porządkową tego wykazu | w roku | dnia i miesiąca | Imię i nazwisko | Rodzaj służbow. zatrudn. | Gmina przynależnoś. | | | |
| 6 | 1872 | 1. | 1 | 1872 | 2/1 | Jan Kocan | Furman | Dąbrówka | Jan Kocan m. p. 22/1 1872. | — | |
| | | 2. | Książeczka została uszkodzoną | | | | | | Przedłożono c. k. Starostwu pod dniem 4. lutego 1872. | | |
| | | 3. | 2 | 1872 | 3/4 | Halka Litwin | Praczka | Zarszyn | Franciszek Rogalski m. p. służbodawca | z d. $^{15}/_{1}$ 1872 do 1. 10 L. Exh. 240. | |
| | | 4. | Książka zgubiona | | | | | | — | — | Doniesiono c. k. Starostwu |
| | | 5. | 3 | 1872 | 5/5 | Grzegorz Kukla | Lokaj | Dąbrówka | Pocztą przesłano do 1.—zwierzchności gminnej Jasło | — | |
| | | 6. | | | | | | | | | |

Wzór **C.**

Gmina **Zarszyn.**

# Wykaz

## sług wstępujących do służby i szukających służby.

| Liczba porząd. | Data zgłoszenia | Imię i nazwisko | Wykazał się dokumentem | Stosunki osobiste | | | Mieszka pod Nr. domu | Otrzymał służbę | | | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | wiek | religja | rodzaj służby | | u kogo? | Nr. domu | od kiedy | |
| 1. | 5/1 1872 | Jan Kocan | książka od gminy Dąbrówka | 30 lat | r. k. | Furman | LD. 1 | Piotra Grossa | 20 | 10/2 1872 | Szukał i znalazł służbę |
| 2. | 10/1 1872 | Halka Litwin | dtto. | 28 lat | r. k. | Praczka | — | Józef Gąsiewicz | 1 | 9/1 1872 | Miejscowy poddany przez służbodawcę |
| 3. | 10/1 1872 | Grzegorz Kukla | dtto. | 26 | r. k. | lokaj | 15 | — | — | — | Obcy, szuka służby |

Wzór **D**.

# Wykaz

## służbodawców poszukujących sług.

| Liczba porządkowa | Data zgłoszenia | Imię i nazwisko | Liczba domu | Zatrudnienie | Poszukuje | Imię i nazwisko przyjętego sługi | Data wstąpienia do służby | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 30/12 1871 | Józef Gąsiewicz | 1. | Ekonom | Praczka | Halka Litwin | 9/1 1872. | |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 10. Czerwca 1872. **Część XXII.**


## Nr. 49.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. 3. Maja b. r. l. 6.956,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Nowym Sączu.**

W moc artykułu II. ustawy krajowej z dnia 12. grudnia 1869. roku (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Nowym Sączu na czas od d. 1. Maja 1872. r. począwszy, na 50 ct. w. a. dziennie od osób dorosłych, zaś od dzieci do lat siedmiu na 25 ct. w. a. dziennie.

W zastępstwie JO. Ks. Marszałka

**Gross** w. r.

**Haller** w. r.

## Nr. 50.

Obwieszczenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 22. Maja b. r. l. 7.996,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Rzeszowie.**

W moc artykułu II. 2. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. roku (Nr. 8. Dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy, dla szpitala powszechnego w Rzeszowie na czas od 1. Czerwca 1872. r. począwszy, następującą taxę za pielęgnowanie chorych:

a) od osób dorosłych po 50 ct. w. a. dziennie:

b) od dzieci do lat siedmiu po 25 ct. w. a. dziennie.

**Sapieha** w. r. **Haller** w. r.

## Nr. 51.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim z d. 6. Maja b. r. l. 7.142,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Sanoku.**

W moc artykułu II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. roku (Nr. 8. Dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę za pielęgnowanie chorych, w szpitalu powszechnym w Sanoku na czas od 15. Maja 1872. począwszy, na 50 ct w. a. dziennie od osób dorosłych, zaś od dzieci niżej lat siedmiu na 25 ct. dziennie.

W zastępstwie JO. Ks. Marszałka

**Gross** w. r.

**Haller** w. r.

## Nr. 52.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. 6. Maja b. r. l. 7.143,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Wadowicach.**

W moc artykułu II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. roku (Nr. 8. Dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Wadowicach na czas, od 15. Maja 1872. r. począwszy, od osób dorosłych na 43 ct. w. a. z dodatkiem 2 ct. w. a. dziennie, zaś od dzieci niżej lat siedmiu na $21\frac{1}{2}$ ct. w. a. z dodatkiem 1 ct. w. a. dziennie.

W zastępstwie JO. Ks. Marszałka

**Gross** w. r.

**Haller** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych
dla
## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 10. Czerwca 1872. **Część XXIII.**


## Nr. 53.

Ustawa z dnia 31. Marca 1872. r.,

**zawierająca postanowienia przechodnie w celu zapewnienia podwyższonego stanu pokojowego 25 pułków jazdy, uzupełniających w królestwach i krajach, w radzie Państwa reprezentowanych.**

Zgodnie z uchwałą obu Izb Rady Państwa widzę się spowodowanym rozporządzić, co następuje:

§. 1.

Ilość ludzi, jaka po zupełnem powołaniu wszystkich rozporządzalnych, do służby liniowej obowiązanych okaże się jeszcze potrzebną, aby pułki jazdy wyrównały podwyższonemu stanowi pokojowemu, pokrywana będzie aż do dnia 1. Października 1873. przez powołanie odpowiedniej ilości rezerwistów tychże pułków.

§. 2.

W pierwszym rzędzie pokrywa się niedobór rezerwistami zgłaszającymi się dobrowolnie.

Jeżeli niedobór pułku nie będzie jeszcze tym sposobem pokryty, powołani będą w drodze losowania rezerwiści najmłodszego roku tego pułku, przyczem jednak ci, którzy już na zasadzie postanowień ustawy wojskowej z dnia 5. Grudnia 1868. *) byli asenterowani, nie mogą być do tej służby wbrew woli swojej przymuszeni.

*) Dz. u. p. Nr. 151.

§. 3.

Zatrzymanie takich powołanych rezerwistów w służbie czynnej nie może trwać przeciwko ich woli dłużej nad rok.

§. 4.

Rezerwistom zgłaszającym się dobrowolnie lub powołanym, czas na zasadzie ustawy niniejszej w czynnej służbie spędzony policzony będzie potrójnie na rachunek ich służby w rezerwie, i takowi będą wolni od trzechkrotnych ćwiczeń wojskowych, §$^{m}$ 36. ustawy wojskowej z dnia 5. grudnia 1868. ustanowionych.

§. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia, a sposób liczenia służby czynnej na rachunek służby w rezerwie w §. 4. ustanowiony ma być stósowany i do tych rezerwistów, którzy od dnia 1. Marca 1871. byli zatrzymani w służbie czynnej przy pułkach jazdy, i od służby tej zostali już uwolnieni.

§. 6.

Ustawa niniejsza wychodzi z mocy obowiązującej z dniem 1. Października 1873.

§. 7.

Rozporządzenia, do wykonania tej ustawy potrzebne, wyda Mój Minister obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny Państwa.

Buda dnia 31. Marca 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Auersperg** w. r.

**Horst** w. r.
Pułkownik.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 10. Czerwca 1872. **Część XXIV.**


### Nr. 54.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Maja 1872. l. 20.570,

**wyznaczające termin najmu i wypowiadania pomieszkań z przynależytościami, dalej piwnic, stajen, szop, składów, sklepów, magazynów i innych składowych części realności w Rzeszowie z przedmieściami.**

§. 1.

Na podstawie ustawy z 27. Marca 1869. (Dz. p. p. Nr. 41) i w myśl 2go ustępu §. 25. i §. 2. lit. *b.* ces. rozporządzenia z 16. Listopada 1858. (Dz. p. p. Nr. 213) ustanawia c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z krakowskim c. k. wyższym Sądem krajowym dla miasta Rzeszowa z przedmieściami, zamiast używanych dotąd terminów na dniu św. Michała i Wszystkich Świętych dzień 1. Lipca każdego roku jako termin do wyprowadzania się z wynajętych lokalności.

§. 2.

Do opuszczenia wynajętego przedmiotu w terminie na dzień 1. Lipca oznaczonym, ta tylko najmująca strona jest obowiązaną, której stosownie do cesarskiego rozporządzenia z 16. Listopada 1858. (Dz. p. p. Nr. 213) zostanie wypowiedziany najem przed 1. Kwietnia tego samego roku, a w razie wyraźnego wymówienia dłuższego lub też krótszego czasu wypowiedzenia w tymże czasie, i jeżeli to wypowiedzenie stało się prawomocnem przed terminem wyprowadzenia się wyznaczonym w §. 1.

§. 3.

Znosi się przedtem w zwyczaju będący termin najmu lokalności na dniu św. Michała lub też na Wszystkich Świętych.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 1. Lipca 1872. **Część XXV.**


### Nr. 55.

Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Maja 1872. L. 19662.

Reskryptem z dnia 22. Kwietnia b. r. l. 1691 przyzwoliło wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa na ustanowienie dla Galicyi z wielkiem Księstwem Krakowskim c. k. inspektora lasów przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie; i zatwierdziło następujące postanowienia określające stanowisko służbowe, i zakres działania tego inspektora.

§. 1.

Inspektor lasowy wchodzi w poczet urzędników Namiestnictwa we Lwowie i będzie zaliczony do ósmej klasy dyet.

Inspektor ten będzie pobierał roczną płacę etatową Tysiąca Pięćset złr. która co pięć lat będzie o 100 złr. podwyższaną tak jednak, aby kwoty 2000 złr. nie przekraczała. Nadto otrzyma ryczałtowe wynagrodzenie kosztów podróży w rocznej kwocie ośmiuset złr.

Inspektora mianuje Minister rolnictwa po rozpisaniu konkursu na przedstawienie Namiestnika.

§. 2.

Do zakresu działania inspektora lasowego należy w ogóle czuwanie nad przeprowadzeniem wszystkich postanowień ustawy leśnej, śledzenie celem podniesienia kultury lasowej, utrzymywanie w ewidencyi przeglądów i wykazów potrzebnych władzom politycznym; wypracowywanie wniosków i opinii w sprawach lasowych a na koniec w miarę otrzymanego zlecenia udzielania Namiestnictwu rad techniczno lasowych.

§. 3.

Czas od wiosny aż do późnej jesieni corocznie wedle możności winien zużytkować inspektor lasowy na objeżdżaniu różnych części kraju i na przebywaniu w nich celem bezpośredniego wglądnięcia w stosunki lasowe. — Te co roku podejmowane podróże w różne strony kraju winne być tak urządzone, aby inspektor mógł pozaprowadzać najprzód w poszczególnych powiatach w myśl tej instrukcyi potrzebne zarządzenia, a później takowe przy późniejszych podróżach nadzorować, uzupełniać i poprawiać.

Każdorazowy plan podróży ma być poprzednio w głównych zarysach Namiestnictwu do zatwierdzenia przedłożony. O wyniku każdej podróży, tudzież o jej główniejszych zdarzeniach ma przedłożyć inspektor sprawozdanie c. k. Namiestnictwu.

Czas przybycia inspektora do poszczególnych powiatów ma być poprzednio oznajmiony starostom, a za ich pośrednictwem gminom i większym właścicielom lasów. Oprócz tych regularnie powtarzających się podróży może Namiestnictwo każdego czasu polecić inspektorowi, aby zwiedził pewne miejscowości z szczegółowych powodów.

Koszta tych podróży opędzi inspektor z oznaczonego w §. 1. dodatku na podróży, i nie może z tego tytułu rościć sobie żadnych innych wynagrodzeń.

§. 4.

Do komisyi w sprawach prywatnych może być użyty inspektor lasowy tylko za zezwoleniem naczelnika politycznej władzy krajowej, i to pod warunkiem, aby jego obowiązkowe zajęcia na tem nie cierpiały, i aby podróże w celach prywatnych, o ile to bez ujmy ważnych interesów stać się może, były połączone z wycieczkami urzędowemi o których mówi §. 3.

Za podróże w sprawach prywatnych może żądać inspektor lasowy zwrotu kosztów podróży i dyet według obowiązujących przepisów, które strony ponosić będą obowiązane.

§. 5.

Inspektor lasowy ma obowiązek przedstawiać zarówno starostwom jak i Namiestnictwu samoistne należycie uzasadnione wnioski co do takich zarządzeń, które mając na celu zastosowanie ustawy lasowej do miejscowych stosunków potrzebne są dla utrzymania i podniesienia kultury lasowej, a których wydanie należy do bezpośredniego lub pośredniego zakresu działania po wyż wspomnianych władz politycznych.

§. 6.

Nadzorowanie urzędowania starostów w sprawach lasowych należy do inspektora lasowego tylko w miarę otrzymanych w tej mierze od c. k. Namiestnictwa szczególnych poleceń.

§. 7.

Inspektor lasowy winien oznaczyć za współudziałem i pomocą sił miejscowych, a w szczególności naczelników gmin i istniejącej już w kraju służby lasowej, bądź to skarbowej bądź gminnej, bądź nareście u prywatnych osób w służbie będącej te lasy, z któremi należy się obchodzić w sposób w §. 6 i 7 ust. lasowej wskazany z powodu ich położenia na gruncie lotkim, na stromych urwiskach lub w sąsiedztwie niebezpiecznych prądów wód i na ostatecznym krańcu wegetacyi lasowej, lub względem których należy zarządzić postępowanie określone w §. 19 ust. las. dla ochrony przeciw niebezpiecznym działaniom żywiołów, a w szczególności przeciw lawinom, obrywaniom się skał, usuwaniu się ziemi, powodzią i t. p.

W podobny sposób mają być przez wizyę lokalną te lasy zbadane, w których zdarzyły się wypadki dewastacyi w myśl §. 4. ust. las. lub które winne być w myśl §. 2. i 3. ust. las. zadrzewione.

Podobnież należy zastanowić się nad warunkami, od których władza polityczna ma zależnem uczynić pozwolenie zamierzonej lub już dokonanej zmiany kultury. Co się tyczy zamierzonych zadrzewien to należy dokładnie oznaczyć środki za pomocą których takowe w najodpowiedniejszy sposób zaprowadzić by się dały.

§. 8.

Przy czynnościach w §. 7. określonych oznaczyć należy także w jaki sposób w dotyczących lasach ma być urządzone gospodarstwo leśne, a względnie jak przeprowadzone zadrzewienie. Nastąpić to ma według wyników rozprawy przeprowadzonej z interesowanemi stronami, bądź to na podstawic porozumienia które jednak przez władzę polityczną zatwierdzone być musi bądź też gdyby to ostatnie osiągnąć się nie dało na podstawie orzeczenia, które na wniosek inspcktora lasowego władza polityczna w stosownej instancyi wydać ma, poruczając zarazem nadzór nad wykonaniem powziętych postanowień pewnym organom.

Jako takie służyć mają w miarę możności siły miejscowe (naczelnicy gmin, służba lasowa i t. p.) o ile ich użycie można pogodzić z ich właściwem powołaniem i o ile da się otrzymać potrzebne zezwolenie ich służbodawców lub przełożonych władz.

Jeżeli nadzorowanie nie wymaga szczególnych technicznych wiadomości, to może takowe być powierzone także i innym organom publicznego bezpieczeństwa (n. p. żandarmeryi, nadzorcom drogowym i t. p.), którym jednak potrzebne pouczenie udzielić należy.

Powyższe czynności wyśledzenia lasów takich i stawiania wniosków względem sposobu w jaki w nich gospodarstwo ma być urządzone, mogą być także powierzone na wniosek inspektora lasowego innym organom lasowym.

§. 9.

Do obowiązków inspektora lasowego należy wziąść inicyatywę i wpływać aby weszły w życie zarządzenia, które chociaż należą do zakresu działania przełożeństw gmin, stowarzyszeń gospodarczych lub lasowych administracyi lub właścicieli lasów, to jednak przez inspektora lasowego podczas jego objazdów uznane zostały jako potrzebne, i są dla ubezpieczenia i podniesienia kultury szczególniej w lasach do gmin lub do spółek należących pożądane. Główny nacisk kładzie się na pobudzanie do działania interesowanych stron przez zachęcające i pouczające wpływania na nie, do którego wszakże właściwą drogą oględność i sprężystość inspektora w wyszukiwaniu i wyzyskiwaniu nadarzających się sposobności. Inspektor lasowy winien żądać od czasu do czasu co do przeprowadzenia i wykonania takich zarządzeń, sprawozdania od stron interesowanych lub od osób którym wykonanie takowych poruczył. Działanie to inspektora nie powinno się ograniczyć do ustnego pouczania przy podróżach, lecz ma on także rozwinąć swą działalność przez pisma, o ile w ten sposób osiągnięcia pożądanego skutku można się spodziewać.

§. 10.

W szczególności ma inspektor lasowy podczas swych objazdów działać w myśl §. 22 i 52 ust. L. w tym kierunku aby w lasach gminnych i w lasach prywatnych odpowiednia służba lasowa tak administracyjna jak i wykonawcza użytą została do ważniejszych lasowych czynności gospodarskich jako to: do zaprowadzenia uregulowanego stałego gospodarstwa, wypracowania planów gospodarczych, przeprowadzenia znaczniejszych zrębów, wychowania drzewa w lasach gminnych, do zadrzewien, oznaczenia zagajników, wytyczenia dróg lasowych, do spławiania, do zakładania szkółek drzew, do zbierania nasienia, do kupna i sprzedaży nasion i roślin a nakoniec do ochrony lasów i do odpowiedniego ustawom obchodzenia się z lasami. Inspektor lasowy ma wpływać aby do powyższych czynności odpowiednie organa były przez gminy i właścicieli lasowych użyte, winien do tego pozyskać właściwe osobistości, brać inicyatywę i pośredniczyć w zawieraniu ugód.

§. 11.

Dalej należy do obowiązków inspektora lasowego, aby baczył na stosunki służebnictw, na przeprowadzone już w drodze zniesienia ciężarów gruntowych uregulowanie takowych, na następstwa takich regulacyi nie zachodzące trudności i przeszkody stojące jeszcze w drodze zupełnemu wyswobodzeniu własności i przywróceniu dobrze urządzonych stosunków posiadania.

Szczególną uwagę zwracać przytem należy na pośredniczenie w ugodach mających na celu wykupno uregulowanych służebnictw i przygotowanie takich ogód przez rozsądne wpływanie zarówno na uprawnionych jak i na obowiązanych dalej przez proponowanie wymian gruntowych, celem usunięcia tak szkodliwych dla lasów enktaw lasowych i utworzenie dobrze zaokrąglonych i pod względem gospodarskim jedną całość stanowiących komplexów lasowych a na koniec ułożenie planu gospodarskiego w lasach obciążonych służebnictwami. (§. 9. Ust. L.)

§. 12.

Inspektor lasowy ma zwracać szczególną baczność na lasy gmin i spółek i to zarówno celem uporządkowania w nich stosunków posiadania, jak i celem zaprowadzenia pożądanej administracyi i regularnego, o ile być może jak najkorzystniejszego trybu gospodarstwa, a na koniec celem wprowadzenia potrzebnej służby lasowej.

Co się tyczy mniejszych lasów to inspektor lasowy ma wpływać na tworzenie się spółek, ktoreby zaprowadziły wspólną służbę lasową i starały się urzeczywistnić inne za pomocą stowarzyszenia osiągnąć się dające ulepszenia gospodarstwa leśnego.

§. 13.

Inspektor lasowy powinien mieć dokładną wiadomość o wszystkich w poszczególnych powiatach istniejących zakladach do sprowadzania drzewa z lasów i powinien wpływać na ulepszenie takowych, na usunięcie takowych niebezpieczeństw jakie ztąd powstać by mogły na urządzenie bądź to przez użycie publicznych na ten cel przeznaczonych pieniędzy bądź to przez stowarzyszenia właścicieli lasów stałych i porządnych zakładów dla sprowadzania drzewa któreby umożliwiły trwałe wyzyskiwanie lasów, a osobliwie powinien on wspierać gminy i stowarzyszenia, które urządzają większe zakłady tego rodzaju.

§ 14.

Inspektor lasowy powinien wpływać we właściwy sposób, aby nauka leśnictwa się rozszerzała, i aby wiadomości zostające z leśnictwem w związku w kraju się rozpowszechniały.

Inspektor lasowy winien brać udział przy egzaminach państwowych z leśnictwa, które się w kraju odbywają.

§. 15.

Inspektor lasowy ma obowiązek opracowywać wszystkie ważne podania, wnioski, opinie i tp. w sprawach lasowych które mu Namiestnictwo przydzieli.

Przy sądzeniu przestępstw lasowych można we ważnych wypadkach żądać od inspektora lasowego opinii, a zapadłe orzeczenia Namiestnictwa lub wyższych instancyi powinne mu być do przejrzenia udzielane.

§. 16.

Obowiązkiem inspektora lasowego jest współdziałać przy ułożeniu statystyki lasowej w szczególności zaś do niego należy utrzymanie w ewidencyi wykazu statystycznego wszystkich rządowych, gminnych, wspólnych i prywatnych w kraju znajdujących się lasów, sposobu zagospodarowania według możności także i wydatności lasów i kapitału w drzewie w lasach się znajdującego, zmian które każdego roku w skutek korczowania i zakładania nowych lasów (§. 2 Ust. L.) powstają, zrębów każdorocznych i uzyskane z nich ilości drzewa, sprzedaży drzewa i to zarówno sprzedaży na większych targowiskach, jak i w innych krajach z uwzględnieniem środków transportu, konsumcyi drzewa z uwzględnieniem najstosowniejszego zużytkowania, jednem słowem statystycznego wykazu wszystkich lasowych stosunków tak samych przez się jak i w związku z innemi gałęziami rolnego gospodarstwa. Inspektor lasowy powinien się również starać, aby sporządzone zostały mapy lasowe poszczególnych powiatów.

§. 17.

Staraniem powinno być inspektora lasowego, aby c. k. starostwa prowadziły i w ciągłej ewidencyi utrzymywały wykazy (do których formularze on sam ma ułożyć) lasów podlegających szczególnym zarządzeniom w §. 6 i 7 Ust. L. przewidzianym zamknięć lasowych w myśl §. 19. Ust. L. i zadrzewien w myśl § 2 i 3 Ust. L. Do inspektora lasowego należy także czuwać aby dotyczące rozporządzenia władz politycznych weszły w wykonanie.

§. 18.

Inspektor lasowy jest uprawniony z wszystkiemi władzami, przełożonymi gmin i innemi publicznemi organami, ze stowarzyszeniami gospodarczemi, z właścicielami lasów i ich służby wejść w celach urzędowych w bezpośredni stosunek i to albo ustnie albo pisemnie (przyczem do użycia własnej pieczęci jest upoważniony) stawiać pytania, żądać wyjaśnień lub pozwolenia wglądnięcia w akta i t. p. i udzielać im swoje spostrzeżenia i wnioski. Również wszystkie

władze są obowiązane jego żądaniom o ile możności zadosyć uczynić i w ogóle w jego urzędowém działaniu wspierać go idąc z nim ręka w rękę.

Jeżeli inspektor lasowy ma oglądać lasy to powinien o tem poprzednio uwiadomić właścicieli lasów i służbę lasową, a w razie oglądania mniejszych lasów naczelników gmin i zawezwać ich do wzięcia udziału przy oględzinach.

Namiestnictwu wolno każdego czasu wglądać w korespondencyę którą inspektor lasowy prowadzi bądź to z władzami bądź to z osobami prywatnemi.

Również powinien inspektor przedkładać Namiestnictwu protokół czynności w pewnych przez Namiestnictwo oznaczyć się mających odstępach czasu dla powzięcia wiadomości.

Inspektor lasowy nie ma prawa czy to podczas objazdów urzędowych, czy to po za tym czasem wydawania poleceń, zakazów lub orzeczeń, wydawanie tych należy do zakresu działania kompetentnych władz politycznych, inspektor może zaś jedynie według niniejszej instrukcyi stawiać wnioski, brać inicyatywę i wpływać na wydanie orzeczeń. Tylko w razie, gdyby okoliczności szczególnej wagi jakichś natychmiastowych zarządzeń na miejscu wymagały, jest do ich wydania inspektor lasowy upoważniony, lecz w takim razie winien uwiadomić o tem natychmiast kompetentną władzę polityczną i udowodnić przed nią nagłość, która go do przekroczenia swej kompetencyi spowodowała.

§. 19.

Gdyby w kraju szkółki dla kultury lasowej celem zasilania gmin, i osób przywatnych młodemi drzewkami i nasionami z publicznych funduszów urządzone być miały, to może być kierownictwo takowych powierzone inspektorowi lasowemu, o ileby to stosownem się okazało.

§. 20.

Inspektor lasowy winien corocznie przedłożyć Namiestnictwu obszerne sprawozdanie o stosunkach lasowych w kraju, o wydanych odnośnych zarządzeniach władz administracyjnych, a w szczególności o własnych czynnościach bądź to w Namiestnictwie, bądź w poszczególnionych powiatach dokonanych.—

Sprawozdanie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa i udzielane w odpisie Wydziałowi krajowemu, a nadto według okoliczności w odpowiedni sposób drukiem ogłoszone.

§. 21.

Potrzebną inspektorowi lasowemu w celach urzędowch pomoc w pisaniu, rachunkowości i rysowaniu mają mu dostarczyć urzędy pomocnicze Namiestnictwa tudzież oddział rachunkowy, i bióro budownicze o ile ich siły do czynności tego rodzaju wystarczą. Namiestnictwu zaś pozostawia się powzięcie

decyzyi na wniosek inspektora lasowego względem chwilowego użycia osobnych pomocników do pewnych celów jako to do zdejmowania map do pomiarów i t. p. i względem oznaczenia sposobu ustanowienia takich pomocników i ich wynagrodzenia.

§. 22.

Namiestnictwo otrzyma odpowiednią dotacyę ze skarbu państwa na opędzenie wydatków, na pensyę i dodatek na podróży inspektora lasowego, na inne wydatki urzędowe ustanowieniem inspektora lasowego spowodowane, na rekwizyta, opał, oświetlenie, druk i papier, na opłacenie wyjątkowych sił pomocniczych.

Wzystkie powyższe wydatki mają być zarachowane na etat nominalny Ministerstwa rolnictwa.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 8. Sierpnia 1872. **Część XXVI.**


## Nr. 56.

## Ustawa

### o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Medenicach prawa poboru przewozowego na rzece Dniestrze w Sasce Kameralnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Medenicach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru przewozowego od przewozu na rzece Dniestrze w Sasce Kameralnej pod warunkiem utrzymania własnym kosztem przewozu z przyrządami.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

*a)* od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa centy;

*b)* od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (2) dwa centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c)* od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju, np. od prosiąt, jagniąt, koźląt (1) jeden cent.;

*d)* od każdej osoby bez różnicy (1) jeden cent.

Art. III.

Przy poborze przewozowego mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Ischl dnia 24. Czerwca 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Sierpnia 1872. **Część XXVII.**


### Nr. 57.

### Ustawa

**o udzieleniu prawa do poboru myta przewozowego obszarowi dworskiemu w Piotrowie (III. część) wspólnie z obszarem dworskim w Woziłowie, obszarowi dworskiemu w Kopaczyńcach, obszarowi dworskiemu w Kościelnikach, obszarowi dworskiemu w Czernolicy wspólnie z obszarem dworskim w Hubinie, obszarowi dworskiemu w Siekierczynie wspólnie z obszarem dworskim w Kośmierzynie, obszarowi dworskiemu w Snowidowie wspólnie z obszarem dworskim w Piotrowie (II. część) i obszarowi dworskiemu w Kośmierzynie dla przewożenia do Doliny.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Obszarowi dworskiemu w Piotrowie (III. część) wspólnie z obszarem dworskim w Woziłowie, obszarowi dworskiemu w Kopaczyńcach, obszarowi dworskiemu w Kościelnikach, obszarowi dworskiemu w Czernelicy wspólnie z obszarem dworskim w Hubinie, obszarowi dworskiemu w Siekierczynie wspólnie z obszarem dworskim w Kośmierzynie, obszarowi dworskiemu w Snowidowie wspólnie z obszarem dworskim w Piotrowie (II. część) i obszarowi dworskiemu w Kośmierzynie dla przewożenia do Doliny, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru przewozowego, od przewozów na rzece Dniestrze pod warunkiem utrzymania własnym kosztem pomienionych przewozów wraz z przyrządami.

Art. II.

Pobór myta odbywać się ma na każdym przewozie według następnego wymiaru:

*a*) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) centy;

*b*) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) centy.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

*c*) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, np. od prosiąt, jagniąt, koźląt 1 (jeden) cent;

*d*) od każdej osoby bez różnicy 1 (jeden) cent.

Woźnica i jadący wierzchem uwolnieni są od opłaty przewozowego.

Art. III.

Przy poborze przewozowego mają być zachowane przepisy o uwolnienie od opłaty myta i o zniżeniu takowej.

Ischl dnia 24. Czerwca 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Sierpnia 1872. **Część XXVIII.**

### Nr. 58.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 24. Czerwca 1872. l. 27.089,

**wyznaczające termin najmu i wypowiadania pomieszkań z przynależytościami, dalej piwnic, stajen, szop, składów, sklepów, magazynów i innych składowych części realności w Łancucie.**

§. 1.

Na podstawie ustawy z dnia 27. Marca 1869. (Dz. p. p. Nr. 41.) i w myśl 2 ustępu §. 25. i §. 2. lit. *b.* ces. rozporządzenia z dnia 16. Listopada 1858. (Dz. p. p. Nr. 213.) ustanawia c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z krakowskim c. k. wyższym Sądem krajowym, dla miasta Łancuta zamiast używanych dotąd terminów na dniu Wszystkich Świętych dzień 1. Lipca każdego roku, jako termin do wyprowadzania się z wynajętych lokalności.

§. 2.

Do opuszczenia wynajętego przedmiotu w terminie na dzień 1. Lipca oznaczonym ta tylko najmująca strona jest obowiązana, której stosownie do ces. rozporządzenia z dnia 16. Listopada 1858. (Dz. p. p. Nr. 213.) zostanie wypowiedziany najem przed d. 1. Kwietnia tego samego roku, a w razie wyraźnego wymówienia dłuższego lub też krótszego czasu wypowiedzenia, w tymże czasie, i jeżeli to wypowiedzenie stało się prawomocnem przed terminem wyprowadzenia się wyznaczonym w §. 1.

§. 3.

Znosi się przedtem w zwyczaju będący termin najmu lokalności na dniu 1. Listopada.

**Gołuchowski** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 10. Sierpnia 1872. **Część XXIX.**

### Nr. 59.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 25. Stycznia 1872. l. 54.942,

**zaprowadzające kontrolę bydła rogatego, umieszczonego na paszach letnich.**

Celem zapobieżenia zawleczeniu i rozwleczeniu księgosuszu przez bydło umieszczone na paszach letnich wydaje c. k. Namiestnictwo w myśl §§. 16. 17. ustęp 6. i 18. ustawy z d. 29. Czerwca 1868. (Dz. ust. kraj. Nr. 27. Część 14.) następujące rozporządzenie:

1. Według tego, czy pastwiska, na których wypasane bywa bydło obce, położone są na terytoryum gminnem lub na obszarze dworskim, winien przełożony gminy lub obszaru dworskiego, prowadzić jak najdokładniejszy spis bydła zostającego na paszy, według załączonego tu formularza.

2. W tym spisie (protokóle) ma być dokładnie oznaczonem, ile sztuk bydła i kiedy przybyło i ubyło.

3. Nie wolno przyjmować bydła na paszę, jeżeli właściciel nie wykaże się przepisanym paszportem na takowe.

Paszport ten ma być uwidoczniony w odnośnej rubryce spisu według załączonego formularza.

4. Jeżeli bydło z paszy wychodzi, obowiązany jest właściciel tegoż postarać się u przełożonego gminy lub obszaru dworskiego o wystawienie paszportu dla odchodzącego bydła, który wydanym być może tylko wtenczas, jeżeli wszystkie bydło, znajdujące się na tej samej paszy, jest zupełnie zdrowe.

5. Właściciel lub dzierżawca pastwiska, przyjmujący obce bydło na paszę letnią, obowiązany jest donieść bezzwłocznie przełożonemu czy to gminy, czy obszaru dworskiego o każdym podejrzanym wypadku choroby między bydłem zostającem na paszy.

6. Przekroczenia niniejszych postanowień karane będą w myśl §. 34. ustawy z dnia 29. Czerwca 1868. (Dz. ust. kraj. Nr. 27. Część 14.)

**Gołuchowski** w. r.

Obszar dworski

Starostwo ..............................

w ..............................................

gmina ...................................

# P r o t o k ó ł

**stanu bydła rogatego**

na paszy ..............................

w roku 18 ..........

# Spis

na paszy .....................................................

| Liczba bieżąca | Imię i nazwisko właściciela bydła i miejsce zamieszkania | Rodzaj i opisanie bydła | Dzień przybycia bydła na paszę | Zkąd bydło przypędzono |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |

# b y d ł a

........................................ w roku 18..........

| Opisanie paszportu, za którym bydło przybyło na paszę | Dzień wyjścia bydła z paszy | Dokąd | Liczba i dzień wydanego paszportu | Potwierdzenie lekarza powiatowego rewidującego bydło na paszy i wynik jego urzędowej czynności |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 10. Sierpnia 1872. **Część XXX.**


### Nr. 60.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 17. Lipca b. r. l. 11.731.,

**dotyczące ustanowienia taxy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Brzeżanach.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 8. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Brzeżanach na czas, od 1. Sierpnia 1872. r. począwszy, następującą taxę dzienną, a to:

*a*) od osoby dorosłej po 44 centy w. a. z dodatkiem po 6 centów w. a., t. j. razem po 50 centów w. a., zaś

*b*) od dzieci do siedmiu lat po 22 centy w. a z dodatkiem po 3 centy, t. j. razem po 25 centów w. a.

W zastępstwie JO. Ks. Marszałka

**Pietruski** w. r.

**Gross** w. r.

# Nr. 61.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 17. Lipca b. r. l. 11.730,

**dotyczące ustanowienia taxy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalach powszechnych Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalach powszechnych Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie, na czas od 1. Sierpnia 1872. r. począwszy, następującą taxę dzienną od osoby, a to:

A. dla szpitala Św. Łazarza:

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| po | — | złr. | 75 | ct. | w. a. | w | III. | klasie, |
| „ | 1 | „ | 25 | „ | „ | „ | II. | „ |
| „ | 2 | „ | 50 | „ | „ | „ | I. | „ |

B. dla szpitala Św. Ducha:

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| po | — | złr. | 91 | ct. | w. a. | w | III. | klasie, |
| „ | 1 | „ | 60 | „ | „ | „ | II. | „ |
| „ | 3 | „ | — | „ | „ | „ | I. | „ |

W zastępstwie JO. Ks. Marszałka

**Pietruski** w. r.

**Gross** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 30. Września 1872. **Część XXXI.**

Nr. 62.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ddto. z dnia 15. Września 1872. l. 15.093.,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Stryju.**

W myśl art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8. z r. 1870.) Wydział krajowy ustanawia taxę leczenia chorych w szpitalu powszechnym w Stryju na czas, od 1. Października 1872. począwszy, od osób dorosłych na 50 ct. w. a. dziennie, zaś od dzieci do siedmiu lat na 30 ct. w. a. dziennie.

**L. Sapieha** w. r.

**C. Haller** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 5. Października 1872. **Część XXXII.**


### Nr. 63.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Sierpnia 1872. r, l. 35.416,

**dotyczące postanowienia o premiowaniu koni.**

Pan Minister Rolnictwa wydał reskryptem z dnia 29. Maja b. r. l. 4.675. następujące postanowienia względem premiowania koni, do których przy premiowaniu tak w tym jak i w następnych latach zastósować się należy, a które za podstawę do wypracowania szczegółowych od roku do roku ułożyć się mających programów premiowania koni służyć mają, z dopuszczeniem jednak takich zmian, jakie przez stosunki chowu koni w poszczególnych krajach koronnych są wymagane, byle tylko takowe ogólnym zasadom niniejszego rozporządzenia się nie sprzeciwiały.

**Gołuchowski** w. r.

# Postanowienia o premiowaniu koni.

## I. Oznaczenie koni, za które przyznaną być może nagroda.

Nagrody z funduszów państwa udzielane będą:

A. za klacze źrebne;

B. za młode klacze;

C. za młode ogiery;

D. za ogiery.

Następujące postanowienia mają być w tej mierze zastósowane.

### A. Co do klaczy źrebnych:

1. Klaczom źrebnym, zacząwszy od pięciuletnich, bez ograniczenia co do wieku maxymalnego i to tak długo, dopóki są zdrowe, silne i dobrze hodowane, a przytem posiadają przymioty dobrych klaczy do stanowienia przeznaczonych, tudzież udałe źrebię ssące albo w zaprzęgu. Klacze źrebne noryjskiej rasy (z Pinzgau) otrzymać mogą nagrodę już w czwartym roku.

2. Nagroda może być tylko wtedy przyznaną:

*a)* jeżeli źrebię pochodzi od ogiera eraryalnego albo prywatnego, posiadającego licencyę, wreszcie od ogiera należącego do dotyczącego właściciela klaczy: pochodzenie to wykazane być musi w pierwszych dwóch wypadkach legalnemi certyfikatami stanowienia;

*b)* jeżeli za pomocą wystawianego przez naczelnika gminy, a przez przynależną polityczną władzę zatwierdzonego świadectwa udowodnionem zostanie, że przedstawiona do nagrody klacz była już przed uźrebnieniem własnością kompetującego o nagrodę.

Sam fakt, że klacz otrzymała już w ubiegłych latach raz albo kilka razy nagrodę, nie wyklucza jej od dalszej konkurencyi.

### B. Co do młodych klaczy:

1. Młode, t. j. 3—4letnie klacze mogą tylko wtedy otrzymać nagrodę:

*a)* jeżeli odstanowione zostały z ogierem eraryalnym albo prywatnym, posiadającym licencyę, — wreszcie z ogierem należącym do właściciela

klaczy: warunek ten udowodniony być musi w pierwszych dwóch wypadkach legalnemi certyfikatami stanowienia;

*b)* jeżeli przynajmniej rok znajdują się w posiadaniu kompetującego o nagrodę, co udowodnić należy świadectwem wystawionem przez naczelnika gminy, a zatwierdzonem przez polityczną władzę powiatową.

2. Młode klacze, które jako takie otrzymały już raz nagrodę, następnie otrzymać mogą nagrodę tylko jako klacze źrebne, jeżeli mają udałe źrebię ssące, albo w zaprzęgu.

C. Co do młodych ogierów:

1. Jedno- i dwuroczne ogiery pochodzące od ogiera eraryalnego albo od prywatnego posiadającego licencyę, wreszcie od ogiera należącego do właściciela młodego ogiera, otrzymać mogą nagrodę, jeżeli przez właściciela dobrze są hodowane i pozwalają przypuszczać, że się należycie rozwiną, i z czasem staną się dobremi ogierami do stanowienia.

Pochodzenie od ogiera eraryalnego albo posiadającego licencyę prywatnego ogiera musi być udowodnione legalnym certyfikatem stanowienia.

2. Młode ogiery, które otrzymały nagrodę w pierwszym roku, otrzymać mogą nagrodę także i w następnym roku jako dwuroczne ogiery.

3. Ogiery, które jako dwuroczne otrzymały nagrody a w następnym roku znowu do nagrody przedstawione zostały, tudzież zupełnie się rozwinęły i znamienite posiadają przymioty, mogą być zakupione przez rząd jako ogiery krajowe, albo mogą otrzymać subwencyę, jeżeli na najbliższy peryod stanowienia otrzymały licencyę.

D. Co do ogierów:

1. Nagrodę otrzymać mogą posiadający licencyę ogiery prywatne, które są dobrze hodowane, zdrowe i silne, a przytem posiadają przymioty dobrych ogierów do stanowienia w ogóle, a mianowicie dla rasy koni w dotyczącym okręgu.

2. Właściciele ogierów ubiegających się o nagrodę, przedłożyć mają komisyi księgę stanowienia prowadzoną według przepisów.

3. Ogier prywatny, który otrzymał już nagrodę, nie jest wykluczony od ubiegania się o nagrodę w następnym roku.

4. Natomiast nie mogą ubiegać się o nagrodę ogiery oddane przez państwo osobom prywatnym za stałą subwencyą, tudzież ogiery prywatne, które otrzymały już od państwa subwencyę.

## II. Rozdawanie nagród.

1. Rozdawane będą:

*a)* nagrody państwowe w złocie w wysokości 4—5 dukatów.

*b)* srebrne medale państwowe, które na przedniej stronie przedstawiają popiersie Jego C. i K. Apostolskiej Mości, a na stronie odwrotnej mają dewizę: „Za dobry chów i hodowanie koni“ — i

*c)* pochwalne pisemne uznania, wystawione przez komisyę rozdzielającą nagrody.

2. Obok nagrody pieniężnej udzielony zostanie zawsze także i medal.

Jeżeli nagrody pieniężne nie wystarczą, udzielane będą za konie zasługujące na to tylko medale.

Do każdej nagrody pieniężnej dodany zostanie certyfikat, który zawierać będzie oprócz opisu konia także i powody, dla których otrzymał nagrodę.

W braku nagród pieniężnych i medalów udzielać będzie komisya pisma pochwalne.

3. Jeżeli kto zrzeknie się nagrody pieniężnej, to otrzyma medal i certyfikat, w którym podniesione zostanie to zrzeczenie się nagrody pieniężnej.

W krajach, w których istnieją okręgi do stanowienia klaczy, nagrody udzielane będą według tych okręgów, i tylko konie odpowiadające tym okręgom otrzymać mogą nagrody państwowe.

5. Nagrody państwowe otrzymać mogą tylko konie, które na nią istotnie zasłużyły.

6. Gdyby przy rozdzielaniu nagród państwowych pojedyncze kategorye koni ubiegających się o nagrody (klacze źrebne, młode klacze, ogiery młode i ogiery) a nawet całe ogręgi (punkt 4.) nie zasłużyły na nagrodę, w takim razie zarządzić można po dodatkowem umotywowaniu przeniesienie nagród z jednej kategoryi na drugą, albo z jednego okręgu na drugi.

7. Przy rozdzielaniu nagród uwzględnione być mają przedewszystkiem konie, których użyteczność w chowie koni dowodzą udałe źrebięta, i które najwięcej będą mogły polepszyć rasę koni w pewnej okolicy. Wśród równych warunków konie, których dobre pochodzenie udowodnionem zostało, mają pierwszeństwo przed końmi, których pochodzenie jest niewiadomem.

8. Podział nagrody pieniężnej na dwa albo więcej koni na nagrodę zasługujących nie jest dozwolony.

9. Każdy właściciel konia, któremu przyznaną została nagroda, zobowiązać się musi przez podpisanie ułożonego według załączonego formularza rewersu, że zatrzyma konia u siebie rok po otrzymaniu nagrody i przedstawi go przy najbliższem rozdawaniu nagród, jeżeli dotąd jeszcze przy życiu zostanie. Wreszcie zobowiązać się musi zwrócić na wypadek niedotrzymania jednego z zrobionych w rewersie przyrzeczeń otrzymaną nagrodę pieniężną. Jeżeli udowodnionem zostanie, że koń premiowany wskutek nieszczęśliwego przypadku albo niepomyślnego rozwoju stał się niezdolnym do chowu, albo wreszcie musiał być skastrowany, to w takim razie właściciel uwolniony zostaje od obowiązku zwrócenia otrzymanej nagrody pieniężnej.

10. Rozdawanie nagród uskutecznione zostanie w krajach, w których istnieją komisye krajowe dla spraw chowu koni, pod kierownictwem prezydenta takiej komisyi przez członków, których komisya ze swojego grona wydeleguje, a w każdym razie w obecności reprezententa dotyczącej stadniny państwowej.

W krajach, w których nie istnieją takie komisye krajowe, ustanowioną zostanie komisya dla rozdawania nagród, do której należą:

*a*) naczelnik dotyczącej politycznej władzy powiatowej;

*b*) delegat dotyczącej stadniny państwowej;

*c*) dwaj mężowie zaufania, wybrani przez dotyczące główne Towarzystwo gospodarskie w kraju istniejące, i

*d*) c. k. weterynarz krajowy albo c. k. weterynarz stadniny, a ewentualnie dotyczący c. k. weterynarz powiatowy.

W kraju, w którym nie istnieją Towarzystwa gospodarskie, naczelnik dotyczącej politycznej władzy powiatowej wybiera dwóch mężów zaufania.

11. W krajach, w których istnieją komisye dla spraw chowu koni, oznaczyć mają te komisye, a w innych krajach polityczne władze krajowe w porozumieniu z dotyczącemi Towarzystwami gospodarskiemi i dotyczącą stadniną państwową:

*a*) miejsca konkurencyi, w których nastąpić ma rozdawanie nagród, i

*b*) czas rozdawania nagród.

12. Miejsca konkurencyi i czas rozdawania nagród, tudzież wszystkie postanowienia tego przepisu o premiowaniu, które poznać muszą koniecznie osoby ubiegające się o nagrody, wreszcie wysokość i ilość nagród, które mają być rozdanemi, ogłoszone zostaną przez komisye krajowe, a względnie przez polityczne władze krajowe corocznie wcześnie w krajowym Dzienniku urzędowym, a nadto wydane być mają odpowiednie zarządzenia, ażeby przepisy te doszły do wiadomości mniejszych hodowców.

13. Nagrody przyznawane będą w powyższej komisyi większością głosów.

W razie równego podziału głosów rozstrzyga przewodniczący.

14. Przyznane nagrody pieniężne i medale wręczy właścicielom premiowanych koni przewodniczący dotyczącej komisyi w obecności wszystkich jej członków i za pokwitowaniem pisemnem.

Nazwiska właścicieli koni, którym przyznane być mogły tylko pisma pochwalne, odczytane być mają publicznie w obecności komisyi, a następnie doręczone im zostaną dodatkowo pisma pochwalne.

15. O postępowaniu przy rozdawaniu nagród i rezultatach tej czynności spisany zostanie protokół, na którym podpisać się mają wszyscy członkowie komisyi.

16. Rezultat rozdawania nagród, tudzież ilość przedstawionych koni, podane zostaną w każdym kraju do wiadomości w ogłoszeniach krajowego Dziennika urzędowego.

17. Po ukończeniu premiowania na wszystkich stacyach konkursowych kraju, przedłożyć ma komisya krajowa, a w krajach, w których nie istnieją komisye krajowe, komisya ustanowiona do premiowania (punkt 10.), protokóły wraz z rewersami na otrzymane nagrody politycznej władzy krajowej, która zda Ministerstwu Rolnictwa sprawę o uskutecznionem rozdaniu nagród, załączając protokóły oryginalne i rewersy na otrzymane nagrody.

18. Komisye, krajowe a względnie polityczne władze krajowe przedłożyć mają corocznie do końca Stycznia Ministerstwu Rolnictwa do zatwierdzenia wykaz miejsc konkurencyjnych, czas premiowania, ilość i wysokość nagród pieniężnych, tudzież ilość medali, jaką za potrzebną uznają, wreszcie projekt programu.

Wzór A.

Rok 18 ______

Kraj koronny ______

Powiat polityczny ______

Miejsce ______

# Rewers

którym (*nazwisko i miejsce zamieszkania*) ............ zobowiązuję się należącego do mnie, a przez komisyę (*dzień i rok*) ............ premiowanego konia (*kategorya konia, jego opis i pochodzenie*) ............ nie sprzedawać przez cały rok od powyżej oznaczonego dnia, lecz podawać go dalej, a względnie zatrzymać u siebie, tudzież w następnym roku przy rozdawaniu nagród państwowych tejże komisyi znowu przedstawić.

Zobowiązuję się zarazem w razie niedotrzymania jednego z powyżej wyrażonych przyrzeczeń, otrzymaną nagrodę ............ dukatów w złocie zwrócić komisyi rozdającej nagrody bez wszelkiej pretensyi.

............ (*miejsce*) dnia ............ 18 ......

(*Nazwisko nagrodzonego.*)

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 2. Listopada 1872. **Część XXXIII.**


### Nr. 64.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Września 1872. r. l. 17.792.,

**dotyczące wydania książek służbowych pomocników przy rzemiosłach lub fabrykach.**

Celem zapobieżenia licznie popełnianym nadużyciom z blankietami książek, zastępujących według ustawy przemysłowej z dnia 20. Grudnia 1859. r. (Dz. p. p. l. 227.) świadectwa służbowe pomocników przy rzemiosłach (czeladników) lub w fabrykach, c. k. Namiestnictwo wydaje w moc otrzymanego pod dniem 5. Lutego b. r. do l. 649 od c. k. Ministeryum Spraw Wewnętrznych upoważnienia następujące postanowienia.

W trzydzieści dni po ogłoszeniu tego okólnika wolno do wydawania wspomnianych książek używać jedynie blankietów wydanych nakładem ekonomatu c. k. Namiestnictwa, który utrzymywać będzie odpowiedni takowych zapas.

Dla utrzymywania ewidencyi wydawanych książek wspomnianych, prowadzić będzie ekonomat c. k. Namiestnictwa osobny wykaz wydanej każdej władzy przemysłowej ilości blankietów, władze przemysłowe zaś winne prowadzić według załączonego wzoru osobny na każdy rok wykaz utrzymywanego zapasu tych blankietów i użycia takowych do wydawania książek pomocnikom przy rzemiosłach lub fabrykach.

Zaraz przy odebraniu z ekonomatu blankietów należy takowe oznaczyć bieżącemi liczbami i uwidocznić rok tego liczbowania: wydawane zaś uskuteczniać należy według liczb porządkowych i uwidoczniać takowe w powyższym wykazie, którego pojedyncze rubryki wskazują sposób postępowania.

Do wydawania książek służbowych pomocników przy rzemiosłach lub fabrykach uprawnionemi są jedynie władze polityczne, t. j. c. k. Starostowie, a we Lwowie i Krakowie Prezydent miasta.

Policyę zaś nad tymi pomocnikami wykonywać ma w wspomnianych miastach c. k. Dyrekcya policyi, w innych gminach w myśl §. 27. ustawy gminnej, Zwierzchność gminna, która także winna wykonywać postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. Lutego 1857. l. 33. względem zgłaszania znajdujących się w gminie pomocników przemysłowych.

Co do sposobu wykonywania tych przepisów meldunkowych wyda każdy pan c. k. Starosta, stosownie do miejscowych stosunków, bliższe pouczenie, do którego ściśle stosować się należy.

**Gołuchowski** w. r.

Starostwo N. N.

Magistrat N. N.

# Wykaz

na rok 1873. wydanych pomocnikom przy rzemiosłach lub fabrykach książek służbowych.

| Blankiety w zapasie | | Liczba porządkowa | Wydano książkę | | | | | | Sposób doręczenia książki | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | pod liczbą porządkową tego wykazu | w roku | dnia i miesiąca | Pomocnika | | | | |
| Liczba | z roku | | | | | Imię i nazwisko | Rodzaj zatrudnienia | Gmina przynależności | | |
| 2 | 1872 | 31 | 1 | 1873 | $^1/_1$ | Jan Szewczuk | czeladnik blacharski | Lwów | Jan Szewczuk w. r. | |
| | | 32 | 2 | dtto | książka uszkodzona | | | | | |
| 10 | 1873 | 1 | 3 | dtto | $^2/_2$ | Paweł Wojtun | murarstwo | Sieniawa | pocztą $^4/_2$ 1873. do Sieniawy | recepis załącz. |
| | | 2 | | | | | | | | |
| | | 3 | | | | | | | | |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 9. Listopada 1872. **Część XXXIV.**


Nr. 65.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 10. Października 1872. r. l. 16.454.,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Złoczowie.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Nr. 8. Dz. ust. kraj. z roku 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę dzienną za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Złoczowie na czas od d. 1. Listopada 1872. r. począwszy, od osób dorosłych na 50 ct. w. a., zaś od dzieci do siedmiu lat na 25 ct. w. a.

**Gross** w. r.

**C. Haller** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 30. Listopada 1872. **Część XXXV.**

### Nr. 66.

Rozporządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 9. Maja 1872.,

**zawierające przepis o examinach dojrzałości w szkołach realnych królestw i krajów, w Radzie państwa reprezentowanych.**

Na podstawie istniejących w pojedynczych królestwach i krajach ustaw krajowych o szkołach realnych, tudzież planów naukowych zaprowadzonych w szkołach realnych w myśl tychże ustaw, widzę się spowodowanym wydać następujący przepis o examinach dojrzałości w szkołach realnych.

§. 1.

Prawo uczęszczania do wyższych zakładów technicznych w charakterze zwyczajnych słuchaczów, mają ci uczniowie, którzy ukończyli szkolę realną, i wykazać się mogą świadectwem z pomyślnym skutkiem odbytego examinu dojrzałości.

§. 2.

Do odbywania examinu dojrzałości uprawnione są siedmioklasowe szkoły realne, posiadające prawo publiczności tylko wtedy, jeżeli między ich nauczycielmi, którzy mają być powołani do komisyi examinacyjnej, przynajmniej w trzech czwartych częściach uzdolnieni są do nauczania w wyższych klasach szkoły średniej.

§. 3.

Abituryenci szkoły realnej, t. j. uczniowie siódmej klasy, którzy złożyć chcą examin dojrzałości, obowiązani są bez względu na to, czy uczęszczali do szkół jako publiczni uczniowie, czy też pobierali naukę prywatnie, zgłosić

się przynajmniej na dwa miesiące przed końcem drugiego półrocza u dyrektora zakładu z pisemnem, nieostemplowanem podaniem, podpisanem także przez rodziców albo ich zastępców, i wykazać się z odbytych nauk.

Przypuszczenie do examinu dojrzałości odmówionem być może tylko dla braku prawnych warunków. W razie odmówienia prośbie wnieść można rekurs do krajowej rady szkolnej.

§. 4.

Externiści, t. j. kandydaci examinu dojrzałości, którzy nie są abituryentami dotyczącej szkoły realnej, obowiązani są wykazać, że ukończyli ośmnasty rok życia (w Wyższej Austryi, w Karyntyi, na Morawii i na Szlązku siedmnasty rok życia), i wnieść należycie ostemplowane podania swoje z dokładnym wykazem poprzednich nauk do krajowej Rady szkolnej (w Styryi i na Szlązku do dotyczącego krajowego inspektora szkolnego), któreto władze oznaczą zakład, w którym kandydat ma się poddać examinowi dojrzałości.

Externiści, którzy poprzednio uczęszczali do szkoły realnej jako uczniowie publiczni albo prywatni, a po ukończeniu niższych klas ze szkoły wystąpili, mogą być przypuszczeni do examinu dojrzałości dopiero przy końcu tego roku szkolnego, w którymby przy prawidłowem uczęszczaniu do publicznej szkoły realnej ukończyć mogli siódmą klasę. Nieważnem jest świadectwo examinu dojrzałości, uzyskane w skutek zatajenia tej okoliczności, albo wskutek nieprawdziwego wykazu odbytych nauk.

§. 5.

Examin dojrzalości składa sią z examinu pisemnego i ustnego.

§. 6.

Pisemny egzamin ma się ukończyć w drugiej połowie przedostatniego miesiąca roku szkolnego. Dnie, w których odbywać się ma ustny examin bezpośrednio przed końcem roku szkolnego lub też po nim, oznacza krajowy inspektor szkół. Dla kandydatów, którzy nie mogą poddać się examinowi dojrzałości w oznaczonym terminie, krajowy inspektor szkół, po zbadaniu powodów opóźnienia, wyznaczyć może drugi termin do examinu w pierwszych dniach nowego roku szkolnego, wskazując zarazem szkołę realną, w której uczniowie ci mają się poddać examinowi dojrzałości.

§. 7.

Pisemny examin stanowią w szkołach realnych z niemieckim językiem wykładowym następujące wypracowania, pod ścisłym dozorem uskutecznione:

*a*) wypracowanie w języku wykładowym;

*b*) tłumaczenie z francuzkiego języka (w Krainie i Tyrolu z włoskiego języka) na niemiecki;

*c*) tłumaczenie z niemieckiego języka na francuzki (w Krainie i Tyrolu na włoski);

*d*) tłumaczenie z angielskiego języka (w Tyrolu z fancuzkiego języka) na niemiecki;

*e*) wypracowania matematyczne;

*f*) wypracowanie z jeometryi wykreślnej.

W szkołach realnych Krainy odpada wypracowanie pod *d*), a w tryesteńskiej państwowej szkole realnej zastąpionem zostanie takowe tłumaczeniem na język niemiecki z języka słowiańskiego albo włoskiego, według tego, który z tych języków dla dotyczącego ucznia był obowiązkowym.

W szkołach realnych w Roweredzie, Pisanie i Splicie (Spalato), tudzież w miejskiej szkole realnej w Tryeście zastąpione zostaną: wypracowanie pisemne pod dozorem pod *a*) wypracowaniem we włoskim języku, — wypracowania pod *b*) i *c*) tłumaczeniami z języka niemieckiego na włoski i z włoskiego na niemiecki, wreszcie tłumaczenie pod *d*) tłumaczeniem z języka francuzkiego (w Splicie z języka serbsko-chorwackiego) na włoski.

W szkołach realnych z czeskim i polskim językiem wykładowym, wypracowania pisemne pod *a*) zastąpione zostaną wypracowaniem w języku wykładowym, zadania pod *b*) i *c*) tłumaczeniami z języka niemieckiego, jeżeli tenże w dotyczącej szkole realnej jest przedmiotem obowiązkowym, na język wykładowy i z języka wykładowego na niemiecki; wreszcie wypracowanie pod *d*) zastąpionem zostanie tłumaczeniem z języka francuzkiego na język wykładowy.

Na wypracowania pod *a*) i *f*) wyznaczyć można po pięć godzin, na wypracowanie pod *e*) cztery godziny a na resztę wypracowań po trzy godziny. Dla wypracowań pisemnych na jeden dzień nie można przeznaczyć więcej jak rano i popołudniu razem co najwięcej 6 godzin.

## §. 8.

Na wypracowanie pisemne w języku wykładowym wybrać należy temat, leżący w zakresie pojęć examinandów i odpowiadający stopniowi wymaganego od nich wykształcenia ogólnego, przyczem zważać należy, aby ani ten temat, ani inny do niego zbliżony nie był już poprzednio w szkole opracowany.

Ustępy przeznaczone do tłumaczenia wybrać należy z trudniejszych pisarzy, czytanych w klasach. Przytem baczyć należy, aby ustępy te poprzednio nie były w szkole czytane.

Zagadnienia do pisemnego opracowania z matematyki i geometryi wykreślnej tak wybierać należy, aby ich rozwiązanie nie polegało na pamięciowem przyswojeniu sobie i zastosowaniu podrzędnych partyj i konstrukcyj, lecz stanowiły próbę przerobienia najgłówniejszych twierdzeń naukowych w ich wzajemnej łączności i zastosowaniu do ogólnych praktycznych wypadków.

Przy tłumaczeniach i wypracowaniach matematycznych pojedynczym grupom examinandów rozmaite zadać można temata.

§. 9.

Temata pojedynczych zadań klauzuralnych wybiera krajowy inspektor szkół zpomiędzy większej ilości tematów, przedstawionych przez nauczycieli dotyczących przedmiotńw w najwyższych klasach. Inspektor szkół ma także prawo zamiast przedłożonych tematów zadać inne.

§. 10.

Grono nauczycieli starać się powinno o to, aby temata do pisemnych wypracowań doszły do wiadomości uczniów dopiero w chwili rozpoczęcia pracy, niemniej ażeby nadzór ich podczas roboty udaremnił wyręczanie się jakąbądź obcą pomocą.

W jednym pokoju może co najwięcej piętnastu uczniów zasiąść do pracy pisemnej. Ukończywszy wypracowanie, winien je abituryent za az oddać (t. j. odpis, jeżeli takowy został zrobiony, wraz z konceptem), i zaraz opuścić pokój. Każdy nadzorujący nauczyciel zapisze w protokóle czas swej inwigilacyi, czas oddania każdego wypracowania, i inne uwagi.

§. 11.

Wszelkie pomaganie sobie obcą pracą pociąga za sobą za pierwszym razem, pominąwszy dochodzenie dyscyplinarne, usunięcie od examinu w bieżącym terminie. Gdyby wypadek taki powtórzył się, uczeń dopiero po upływie roku i za osobnem pozwoleniem Ministra Oświecenia może w trzecim terminie przystąpić do examinu.

O skutkach wspomnionego powyżej wykroczenia, należy examinandów przed rozpoczęciem pracy pod dozorem w sposób jak najdobitniejszy ostrzedz.

§. 12.

Każde wypracowanie pod dozorem zrobione ocenia nauczyciel dotyczącego przedmiotu w najwyższej klasie i zapisze na niem zdanie wyraźne i uzasadnione, które wyrażać ma stosunek pracy do prawnie ustanowionej miary i do postępu abituryenta w najwyższej klasie. Wypracowania te przedłoży dyrektor najdalej po upływie jednego tygodnia po zakończeniu examinu pismiennego krajowemu inspektorowi szkół, wraz z dotyczącemi protokółami.

§. 13.

Uczniowie, których cztery wypracowania pisemne, albo więcej uznano za niewystarczające, za uchwałą komisyi examinacyjnej wykluczeni być mogą od ustnego examinu.

§. 14.

Ustny examin dojrzałości odbywa się pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół albo jego zastępcy, ustanowionego przez Ministra Wyznań i Oświecenia.

Examin w żadnym dniu nie może trwać dłużej jak od 8. do 12. godziny przed południem i od 3. do 8. godziny po południu.

Do komisyi examinacyjnej należą: krajowy inspektor szkół, albo jego zastępca, dyrektor i wszyscy nauczyciele siódmej klasy, tudzież osoby fachowe, które Minister Wyznań i Oświecenia od czasu do czasu mianuje komisarzami examinacyjnymi. Wszyscy członkowie komisyi examinacyjnej muszą być bez przerwy obecni przy ustnym examinie.

§. 15.

Z każdego przedmiotu examinuje uczniów nauczyciel, który wykłada ten przedmiot w najwyższej klasie. Jednakże krajowy inspektor szkół i delegowani komisarze rządowi mają prawo brania udziału w examinowaniu.

§. 16.

Ustny examin dojrzałości odbywa się publicznie. O czasie ustnego examinu zawiadamia dyrektor reprezentacyę gminną a jeżeli szkoła realna jest krajową, także i Wydział krajowy.

Na czas odbywania ustnego examinu dojrzałości, przerwaną zostanie nauka we wszystkich klasach szkoły realnej.

§. 17.

Ustny examin dojrzałości obejmuje następujące przedmioty:

Historyą i jeografią, matematykę, fizykę, chemię, historyą naturalną.

Języki i wykreślna jeometrya należą wtedy do przedmiotów ustnego examinu dojrzałości, jeżeli wypadek examinu pisemnego, albo postęp kandydata w roku szkolnym obudza w komisyi examinacyjnej wątpliwość co do klasyfikacyi abituryenta z tych przedmiotów. Externiści muszą zawsze poddać się ustnemu examinowi z powyżej wymienionych przedmiotów.

Jeżeli nauka religii, ekonomia społeczna albo loika formalna należy do przedmiotów wykładowych w najwyższej klasie, stopień w świadectwie oznaczony zostanie na podstawie postępów w obu półroczach. Externiści zaś i z tych przedmiotów poddać się muszą ustnemu examinowi.

Postęp w rysunkach z wolnej ręki komisya examinacyjna oznaczy według przedłożonych sobie prac abituryentów, wykonanych w obu półroczach ostatniej klasy. Externiści przedłożą także rysunki swoje poprzednio wykonane, prócz tego pod dozorem dotyczącego nauczyciela wykonać mają jednę lub więcej odpowiednich prac, których przedmiot oznaczy dyrektor w porozumieniu z nauczycielem tegoż przedmiotu.

Komisya examinacyjna może za zgodą krajowego inspektora szkół abituryentom szkoły realnej, którzy we wszystkich klasach wyższych okazali zadowalające postępy w chemii albo w historyi naturalnej, do świadectwa z examinu dojrzałości wpisać stopień przeciętny bez odbywania ustnego examinu z dotyczącego przedmiotu.

§. 18.

Przewodniczący oznacza porządek, w jakim odbyć się ma examin, oraz czas trwania examinu z pojedynczych przedmiotów.

Wypadki examinu z pojedynczych przedmiotów zapisuje jeden z nauczycieli nie zajętych examinem w tabelarycznym protokóle, examinator zaś przejrzy takowe.

§. 19.

Miarą ocenienia pisemnych prac i ustnych odpowiedzi zdawających examin jest w ogólności zadanie naukowe całej wyższej szkoły realnej. Examin zatem i ocenienie nie powinny się ograniczać do treści wykładów w najwyższej klasie, ani też takowej przeważnie uwzględniać, owszem zwrócić uwagę na wykształcenie, wynikające z całej nauki, w szkołach realnych udzielanej.

Wobec tej zasady stawiane być mają następujące wymagania.

## 1. Język wykładowy.

*a*) Jeżeli językiem wykładowym jest język niemiecki, wymagać należy od zdawającego examin nie tylko w ciągu całego examinu okazać się mającej biegłości w przedstawieniu rzeczy, objętej zakresem jego pojęcia, w sposób poprawny co do języka, jasny i z pewną łatwością, lecz nadto jeszcze historycznego poglądu na pismiennictwo niemieckie i własnem czytaniem nabytej znajomości najznakomitszych dzieł, od Klopstocka począwszy.

*b* Jeżeli wykładowym językiem nie jest język niemiecki, lecz inny, natenczas wymagać należy od zdawającego examin biegłości w ustnem wysłowieniu, poglądowej znajomości pismiennictwa niemieckiego, i własnem czytaniem nabytej znajomości najznakomitszych dzieł z nowszych czasów.

## 2. Języki nowożytne.

*a*) W szkołach realnych z językiem wykładowym niemieckim:

*α*) Język francuzki (w Krainie i Tyrolu włoski)

Abituryent winien umieć zdać sprawę o czytanych w szkole realnej autorach co do treści i formy ich dzieł, następnie nie czytany w szkole niezbyt trudny ustęp z tychże autorów przetłumaczyć po krótkim namyśle na podstawie gruntownego zrozumienia tego ustępu pod względem gramatycznym i bez znaczniejszej pomocy nauczyciela, wreszcie niezbyt trudny ustęp niemiecki przetłumaczyć na język francuzki (włoski) bez usterków gramatycznych i z pewną biegłością, porównując sposóby wyrażenia się po niemiecku i po francuzku (włosku).

*β*. Język angielski (w Tyrolu język francuzki).

Uczeń winien umieć zdać sprawę o czytanych w szkole dziełach co do ich treści i formy, a przytem dowieść, że ustęp nie czytany w szkole, ale znacznie zbliżony do ustępów czytanych, i niezbyt trudny potrafi przetłumaczyć, po udzieleniu mu rzadszych wyrazów, na podstawie dokładnego zrozumienia rzeczy pod względem gramatycznym, i bez znaczniejszej pomocy.

W szkole realnej Krainy nie odbywa się examin z angielskiego języka. W utrzymywanej kosztem państwa szkole realnej w Tryeście examin z języka angielskiego zastąpiony zostanie examinem z języka słowiańskiego, albo włoskiego, t. j. z języka, który dla dotyczącego ucznia był (względnie) obowiązkowym.

*b*). W szkołach realnych z innym językiem wykładowym.

*α*). Język niemiecki.

Uczeń winien okazać, że posiada historyczny pogląd na pismiennictwo niemieckie i zna dokładnie znakomite dzieła, od Klopstoka począwszy, tudzież przetłumaczyć niezbyt trudny, w szkole nieczytany ustęp z nowszego pisarza, po krótkim namyśle, na podstawie dokładnego zrozumienia rzeczy pod względem gramatycznym i bez znaczniejszej pomocy nauczyciela, wreszcie przetłumaczyć na język niemiecki niezbyt trudny ustęp z języka wykładowego bez usterków gramatycznych i z biegłością, porównując sposoby wyrażenia w językach, wykładowym i niemieckim.

*β*). Język francuzki.

Uczeń winien umieć zdać sprawę z dzieł w szkole czytanych co do ich formy i treści, nie czytany w szkole, ale do ustępów czytanych bardzo zbliżony i niezbyt trudny ustęp przetłumaczyć, po podaniu mu rzadszych wyrazów, na podstawie dokładnego zrozumienia rzeczy pod względem gramatycznym i bez znaczniejszej pomocy nauczyciela.

W szkołach, w których język niemiecki nie jest obowiązkowym przedmiotem nauki, nie odbywa się ten examin. W szkole realnej w Splicie (Spalato) zamiast examinu z języka francuzkiego, odbywać się będzie examin z języka serbsko-chorwackiego.

### 3. Jeografia.

Uczeń okazać winien dokładną znajomość najważniejszych zasad matematycznej i fizykalnej jeografii, być dokładnie obeznanym z orograficznemi i hydrograficznemi stosunkami Europy, tudzież z polityczną jeografią tej części ziemi a w szczególności Monarchii Austryacko-Węgierskiej.

### 4. Historya.

Uczeń winien prócz chronologicznego poglądu na dzieje powszechne znać szczegółowo dzieje Greków od najdawniejszych czasów aż do Alexandra, dzieje Rzymian aż do czasów cesarza Augusta, dzieje niemieckiego narodu i Państwa, niemniej Austryacko-Węgierskiej Monarchii.

### 5. Matematyka.

Uczeń okazać winien pewność i biegłości w rachunku szczególnemi i ogólnemi liczbami, włącznie z logarytmami, w rozwiązaniu oznaczonych zrównań pierwszego stopnia z jedną lub kilku nieznajomemi, tudzież drugiego stopnia z jedną nieznajomą, wreszcie dokładną znajomość głównych prawideł arytmetyki i ich umiejętną łączność.

Uczeń posiadać winien zupełną znajomość najgłówniejszych zasad naukowych rozmaitych części elementarnej jeometryi wraz z analityczną jeometryą w płaszczyznie, powinien być biegłym w rachunkach za pomocą goniometrycznych funkcyj, obok dokładnej znajomości trygonometryi płaskiej, znać także główne zasady trygonometryi sferycznej, wreszcie winien umieć rozwiązywać zadania, odnoszące się do uzasadnionych prawideł o obliczeniu figur płaskich, powierzchni i bryłowatości ciał.

### 6. Historya naturalna.

Uczeń winien okazać znajomość najważniejszych wypadków badań naukowych co do składu ziemi, rozmieszczenia i powinowactwa najwybitniejszych rodzin roślin i zwierząt, wreszcie najważniejszych zjawisk biologicznych roślin i zwierząt.

### 7. Fizyka.

Uczeń winien znać zasadnicze prawa i zasadnicze zjawiska, ich wywód na drodze doświadczenia i matematycznego udowodnienia z wyjątkiem trudniejszych dedukcyj tak, ażeby dowiódł, że potrafi z jednej strony objaśnić

zjawiska przyrody w ogóle, a z drugiej strony rozwiązać elementarne zadanie z dziedziny matematycznej fizyki.

### 8. Chemia.

Uczeń winien znać najważniejsze teoretyczne podstawy tej nauki i naukę najgłówniejszych operacyj chemicznych, niemniej mieć pogląd na pierwiastki i ich połączenia nieorgoniczne, wreszcie na najważniejsze grupy istot pochodzenia organicznego i na ich niecharakterystyczne części.

### 9. Jeometrya wykreślna.

Uczeń winien okazać na polu rzutów prostokątnych łącznie z nauką o cieniu dostateczną pewność w rozwiązywaniu zadań, w szczególności wypracowanie dokonane pod dozorem udowodnić powinno wystarczającą poprawność rysunku i odpowiednią znajomość konstrukcyj jeometrycznych, niezbędnie potrzebnych dla technika i praktycznego rysownika.

Co do rzutów centralnych (perspektywy) wystarcza zasób wiadomości ogólnych, obejmujący w zupełności pojęcie wstępne.

### 10. Rysunki z wolnej ręki.

W rysunku z wolnej ręki uczeń stosownie do indywidualnego uzdolnienia swego winien umieć wykonać trafnie w konturach i z odpowiedniem cieniowaniem rysunek przedmiotu danego według stosownego trudniejszego wzoru, albo odpowiedniego modelu.

### §. 20.

We wszystkich przedmiotach examinu przedewszystkiem na oku mieć powinien stopień umysłowej dojrzałości i naukowego przygotowania ucznia zdającego examin.

### §. 21.

Przy końcu każdego dnia, w którym odbywają się examina, zgromadzi się komisya examinacyjna na konferencyą, zostawi na podstawie protokółu examinacyjnego zdania pojedyncze o każdym kandydacie według przedmiotów examinu, i orzeknie według ogólnego wrażenia, które sprawił examin, o dojrzałości kandydata. Przy głosowaniu każdy członek komisyi ma zazwyczaj tylko jeden głos. Dyrektor ma wtedy dwa głosy, gdy zarazem pełnił czynność examinatora, a każdy examinator ma tyle głosów, ile przedmiotów odrębnie w świadectwie przytoczonych zastępował.

Przewodniczący oddaje tylko przy równym podziale głosów swoj głos, który w tym wypadku roztrzyga.

Jeżeli abituryent uznany został przez konferencyą jednogłośnie dojrzałym, komisya examinacyjna rozstrzygnie następnie, czy ma mu być przyznanem odszczególnienie, czy nie.

Odszczególnienie jednakże nie może być przyznanem kandydatowi, który choćby tylko w jednym przedmiocie przy examinie tylko dostateczne okazał wiadomości. Przy końcu całego posiedzenia odczyta się protokół z klasyfikacyą z pojedynczych przedmiotów i całego examinu, poczem podpiszą się na nim wszyscy członkowie komisyi, przewodniczący zaś zawiadomi kandydatów, którzy w tym dniu odbyli examin, o tegoż wypadku.

§. 22.

Do świadectwa z złożonego examinu dojrzałości wpisać należy oprócz miejsca, dnia i roku urodzenia itp. abituryenta, i prócz wymięnienia zakładów naukowych, do których uczęszczał, z uwagą, jak długo w każdym przebywał, ogólny sąd o jego moralnem zachowaniu się w czasie uczęszczania do szkoły, sąd o wypadku examinu z pojedynczych przedmiotów, przyczem używać należy stopni klasyfikacyjnych, przyjętych w świadectwach półrocznych, i dodać do nich w razie potrzeby krótkie umotywowanie ze strony dotyczącego examinatora, wreszcie orzeczenie komisyi examinacyjnej, czy i jak odpowiedział uczeń w ogóle prawnym wymaganiom, czy w jaki sposób w skutek tego uznany został za dojrzałego do uczęszczania do akademii technicznej. Na świadectwach podpisać się winni wszyscy członkowie komisyi examinacyjnej.

§. 23.

Gdyby kandydat przy odbytym przy końcu roku szkolnego examinie dojrzałości nie został uznany za niedojrzałego do uczęszczania do akademii technicznej, z powodu niepomyślnego wypadku z jednego przedmiotu, komisya examinacyjna, nie wydając wcale świadectwa, zezwolić może na powtórzenie examinu z tych przedmiotów na początku przyszłego roku szkolnego.

§. 24.

Każdemu kandydatowi, uznanemu za niedojrzałego wyznaczony zostanie dla powtórnego odbycia examinu termin, przed którym nie wolno mu się zgłosić do examinu. Examin powtórzony być może zazwyczaj po upływie jednego roku (§. 23.). Tylko w takim wypadku, gdyby stopień wykształcenia kandydata pozwalał spodziewać się, że prędzej zdoła pomyślnie złożyć examin, termin ten skrócony być może na pół roku. Kandydaci należący do tej ostatniej kategoryi, złożyć mają powtórny examin w miejscu siedziby krajowego inspektora szkół w szkole realnej, którą on oznaczy. Kandydaci pierwszej kategoryi zgłosić się mają w celu odbycia powtórnego examinu do szkoły realnej, w której składali examin po raz pierwszy.

§ 25.

Przy zgłoszeniu się do powtórnego examinu, każdy kandydat przedłoży świadectwo z pierwszego examinu. Przy powtórnym examinie zaniechany być może examin z przedmiotów, z których kandydat przy pierwszym examinie otrzymał co najmniej notę: „postęp chwalebny.“ W każdym innym wypadku examin musi być powtórzony ze wszystkich przedmiotów.

§. 26.

Jeżeli przy powtórnym examinie kandydat nie zostanie uznany dojrzałym, to w takim wypadku prośba jego o przypuszczenie go do trzeciego examinu wniesioną być musi za pośrednictwem krajowej Rady szkolnej do Ministerstwa Oświecenia.

Po raz czwarty nikt nie może być przypuszczony do examinu.

§. 27.

W oznaczonym przy końcu pierwszego półrocza szkolnego terminie do examinu powtórnego dla kandydatów cofniętych przy pierwszym examinie na pół roku, przypuszczeni być mogą do examinu dojrzałości także i ci uczniowie szkoły realnej, którzy w poprzedzającym roku szkolnym otrzymali tylko świadectwo półroczne za drugie półrocze ostatniej klasy, i nie zgłosili się do examinu dojrzałości ani przy końcu roku szkolnego, ani na początku nowego.

§. 28.

W tymże terminie przypuszczeni być mogą do examinu tacy także kandydaci, którzy wśród samego examinu dojrzałości odstąpili od niego przy końcu poprzedniego, albo na początku nowego roku szkolnego, Kandydaci ci jednakże poddać się muszą wszystkim stadyom examinu

§. 29.

Za examin dojrzałości opłaca się w szkołach realnych, utrzymywanych z publicznego funduszu taxa w kwocie 6 zł. a. w., którą przed rozpoczęciem pisemnego examinu złożyć należy.

Uczniowie uwolnieni od opłaty szkolnej wolni są także od uiszczenia taxy za examin.

Eksterniści płacą potrójną należytość.

Cały dochód uiszczonych za examin tax, rozdzieli się pomiędzy profesorów należących do komisyi examinacyjnej i dyrektora. Dyrektor dostaje, jeżeli jest zarazem examinatorem, podwójny udział, każdy examinujący nauczyciel zaś tyle udziałów, ile przedmiotów w świadectwie oddzielnie przytoczonych przy examinie zastępował.

Przy powtórzeniu examinu i taxa powtórnie ma być uiszczoną.

§. 30.

Przy końcu każdego terminu wyznaczonego dla examinów dojrzałości, krajowy inspektor szkół poda do wiadomości wszystkich publicznych zupełnych szkół realnych spis kandydatów nie uznanych za dojrzałych.

## Postanowienia przejściowe.

§. 31.

Przy końku roku szkolnego 1871/2. odbędą się examina dojrzałości także w sześcioklasowych szkołach realnych w Czechach, Galicyi i Tryeście, przyczem jednakże przestrzegane być mają postanowienia niniejszego przepisu, o ile one zastosować się dadzą do tychże szkół realnych.

§. 32.

Akademie techniczne w Pradze i we Lwowie mogą jeszcze i w roku szkolnym 1872/3. przyjmować jako zwyczajnych słuchaczów, uczniów, którzy nie posiadają świadectwa examinu dojrzałości, ale przy examinie wstępnym okażą potrzebną dojrzałość umysłu i przygowawcze wykształcenie umiejętne.

§. 33.

Do końca roku szkolnego 1873/4. examin dojrzałości co do języków ograniczony być ma na język wykładowy.

**Stremayer** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 2. Grudnia 1872. **Część XXXVI.**


### Nr. 67.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 4. Listopada 1872. r. l. 18.049.,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Brodach.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Nr. 8. Dz. ust. kraj. z r. 1870.) Wydział krajowy ustanawia taxę za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Brodach na czas od d. 15. Listopada 1872. r. począwszy, od osób dorosłych na 50 ct. w. a. dziennie, zaś od dzieci do siedmiu lat na 30 ct w. a. dziennie.

**Sapieha** w. r.

**C. Haller** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1879. [illegible] Część XXXVI.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 3. Grudnia 1872. **Część XXXVII.**

Nr. 68.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 4. Października 1872. r. l. 17.773..

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Samborze.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Nr. 8. Dz. ust. kraj. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Samborze na czas od d. 1. Listopada 1872. r. począwszy, od osób dorosłych na 50 ct. w. a. dziennie, zaś od dzieci do siedmiu lat na 25 ct. w. a. dziennie.

**Sapieha** w. r.

**Ławrowski** w. r.

## Nr. 69.

Ogłoszenie Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 30. Października 1872. r. l. 17.774.,

**dotyczące ustanowienia taxy pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Kołomyi.**

W moc art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. r. (Nr. 8. Dz. ust. kraj. z r. 1870.) ustanawia Wydział krajowy taxę za pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Kołomyi na czas od d. 1. Listopada 1872. r. począwszy, od osób dorosłych na 50 ct. w. a. dziennie, zaś od dzieci do siedmiu lat na 30 ct. w. a. dziennie.

**Sapieha** w. r.

**Ławrowski** w. r.

## Nr. 70.

Obwieszczenie c. k. Starostwa górniczego w Krakowie z dnia 30. Października 1872. r. l. 71.,

**dotyczące odznaków wyłączności górniczej i miar dziennych.**

Jako znak wyłączności górniczej w myśl §. 24. ustawy górniczej ma odtąd służyć słup najmniej 6′ nad poziomem wysoki; na górnym końcu tegoż ma być umieszczonym: Liczba wyłączności i roku w kształcie ułamka, tudzież znak górniczy ⚒.

Taki sam słup jako znak miar dziennych ma się osadzić o ile możności w środku tychże; napis różni się tylko o tyle, że oprócz liczby udzielenia i imię miary ma być uwidocznionem.

**Wachtel** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 27. Grudnia 1872. **Część XXXVIII.**


## Nr. 71.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 18. października 1872. l. 43.972,

**którem ogłasza się regulamin służbowy, tudzież regulaminy dla dyrektora i dozorców w zakładach kontumacyjnych dla bydła rogatego.**

## I.

## Instrukcya służbowa dla zakładów kontumacyjnych bydła rogatego.

§. 1.

Zakłady kontumacyjne dla bydła rogatego urządzone przy granicy krajowej dla zabezpieczenia kraju przeciw zawleczeniu zarazy bydlęcej z zagranicy, są zakładami państwowemi.

Podlegają one politycznej władzy krajowej (Namiestnictwu) za pośrednictwem Starostw tych powiatów, w których się znajdują.

§ 2.

W zakładach kontumacyjnych dla bydła rogatego ma się badać stan zdrowia bydła z zagranicy pochodzącego i obserwować w czasie przepisanej kontumacyi.

W nich odbywa się także w sposób przepisany dezinfekcya wprowadzonych płodów surowych, osób i rzeczy, mogących przenieść zarazę.

§. 3.

Przyjmowanie i wypuszczanie bydła rogatego, tudzież cała kontumacyjna manipulacya z surowemi płodami może się jedynie odbywać w godzinach dziennych. Z zachodem słońca ma być zakład kontumacyjny zamknięty i nie wolno go służbie i wartownikom opuszczać pod żadnym pozorem.

§. 4.

W zakładach kontumacyjnych nie wolno odbywać handlu bydłem: wzbroniony jest przeto wstęp do zakładu osobom obcym, chcącym obejrzeć bydło w zakładach zostające.

Właścicielom trzód w kontumacyi stojących może być udzielone pozwolenie doglądania swego bydła w celu przekonania się, jak takowe bywa pielęgnowane za poprzedniem zawiadomieniem dyrektora kontumacyjnego, takie atoli doglądanie może być dopuszczone tylko w należytem oddaleniu od dotyczącego oddziału separacyjnego, przyczem odwiedzający nie mają się dotykać żadnego bydlęcia, ani też zbliżać się do innego oddziału separacyjnego.

§. 5.

W zakładach kontumacyjnych nie mogą być cierpiane żadne zwierzęta domowe: trzymanie pododnych zwierząt jest przeto służbie i wartownikom najsurowiej wzbronione.

Wjeżdżanie wozami do obejścia zakładu kontumacyjnego jest zabronionem. Sprowadzana końmi karma dla bydła ma być dowożoną do magazynu bezpośrednio drogą ku temu wyznaezoną, i do magazynu z zewnątrz składaną.

Odpadki zakładu kontumacyjnego mają być składane przy wejściu zkąd je zaprzęgami końskiemi wywozić należy.

§. 6.

Karma dla bydła w kontumacyi będącego ma być sprowadzaną z kraju.

§. 7.

Bydło do kontumacyjnej obserwacyi przyjąć się mające, winno być dzień przedtem zameldowane u dyrektora kontumacyjnego, który zbada świadectwa zdrowia dotyczącego spędu bydła.

§. 8.

Właścicielowi, zgłaszającemu się o wpuszczenie bydła do zakładu kontumacyjnego należy oznajmić postanowienia niniejszej instrukcyi, którym się on i wartownicy bezwarunkowo poddać winni.

Jeden exemplarz instrukcyi (regulaminu) ma się dla przejrzenia znajdować w izbie urzędowej.

§. 9.

Przyjęcia spędu bydła można w takim tylko razie odmówić, jeżeli zakład kontumacyjny jest całkiem zapełniony i żaden oddział seperacyjny w dniu następnym opróżnionym być nie może, lub gdy świadectwa zdrowia albo wcale nie przedłożono, albo przedłożone nie odpowiada istniejącym przepisom

§. 10.

O przyjęciu bydła należy zawiadomić dotyczący urząd cłowy. Wpęd bydła do okołu rewizyjnego (wstępnego) o ile możności nastąpić winien po poprzedniem spławieniu zwierząt; i ma się odbywać w przytomności dyrektora kontumacyjnego, poborcy cłowego i dozorcy kontumacyjnego, którzy sztuki bydła przeliczyć mają.

§. 11.

Bydło wpuszczone do okołu rewizyjnego ma tam być zatrzymane przez kilka godzin dla wypoczynku i nakarmione, w którymto czasie winien dyrektor kontumacyjny zbadać stan zdrowia tegoż.

§. 12.

Jeżeliby przytem choćby na jednej tylko sztuce bydła spostrzeżono objawy choroby wzbudzające podejrzenie księgosuszu, ma się ją na powrozie wyprowadzić na ścierwisko i tam dla sprawdzenia choroby zabić.

Gdyby uskuteczniona sekcya usunęła powstałe podejrzenie księgosuszu, a reszta bydła uznaną została za zdrową, natenczas należy z pozostałą trzodą postąpić według §. 14. niniejszej instrukcyi, z zabitą sztuką zaś według §. 25.

Gdyby zaś wynik sekcyi sprawdził istnienie księgosuszu, natenczas należy przedewszystkiem zaopatrzyć każdą sztukę tej trzody piętnem wstępu, zawierającem liczbę obejścia zarazy w sposób w §. 14. wskazany, następnie całą trzodę przeprowadzić w sposób przepisany §. 26. do okolonego obejścia zarazy, przeznaczonego dla bydła o księgosusz podejrzanego, i postąpić z niem jak z bydłem już w czasie obserwacyi o zarazę podejrzanem.

Okół rewizyjny należy potem według §. 28. niniejszej instrukcyi oczyścić i dezinfekcyonować.

§. 13.

Bydłu przybyłemu z zagranicy do kontumacyjnej obserwacyi nie może być dozwolony powrót pod żadnym warunkiem przed upływem czasu przepisanej obserwacyi.

§. 14.

Jeżeli dyrektor kontumacyjny uzna stan zdrowia wszystkich sztuk trzody obserwacyjnej w okole rewizyjnym za zadawalniający, zarządzi, aby każdemu bydlęciu na prawej łopatce tylnej wyciśnięto piętno wstępu rozpalonem żelazem, które przechowywać ma u siebie pod zamknięciem, a które to piętno wyrażać ma liczbę okołu, do którego trzodę wstawiono, zarazem literę „K“, a oprócz tego początkową literę dotyczącego zakładu.

Znamię to wpuszczenia do zakładu kontumacyjnego winno być wyraźne.

Bez piętna wstępu żadna sztuka bydła w zakładzie kontumacyjnym znajdować się nie powinna.

§. 15.

Trzoda, którą uznano za zdatną do wpuszczenia do zakładu, ma być
A. dokładnie opisaną według rubryk protokółu opisowego (A), i tamże wciągniętą według liczby bieżącej.

§. 16.

Przepędzenie trzody z okołu rewizyjnego do okołu obserwacyjnego obejścia kontumacyjnego, który przeznaczyć ma dyrektor kontumacyjny, winni uskutecznić przyjęci przez właściciela trzody wartownicy pod kierownictwem dozorców kontumacyjnych, przytem przestrzegać należy, aby się nie zbliżała trzoda przeprowadzona do bydła zostającego w innych okołach obserwacyjnych, i dlatego muszą wartownicy okołów w czasie wpuszczania świeżych trzód, dla powstrzymania bydła stać na straży każdy przed swym okołem.

Gdyby wartownicy zaniechali tej ostrożności, i w skutek tego nowoprzebyłe bydło zetknęło się z bydłem zostającem w którymkolwiek okole, natenczas ostatnie rozpocząć ma nanowo peryod kontumacyjny, który winien trwać tak długo, jak długo trwa kontumacya nowo przybyłego.

§. 17.

Dla każdej trzody bydła wstępującej do zakładu kontumacyjnego ma być wyznaczony całkiem czysty oddział kontumacyjny (okół).

§. 18.

Ilość wartowników potrzebnych dla pilnowania i pielęgnowania trzody kontumacyjnej zawisła od wielkości trzody. Dostarcza ich właściciel bydła, który jest zarazem obowiązanym do żywienia i wynagrodzenia tychże w czasie trwania kontumacyi.

§. 19.

Wartownicy muszą być zaraz na początku obznajomieni z porządkiem domowym zakładu kontumacyjnego, w szczególności wiedzieć mają o tem, że nie wolno im opuszczać zakładu w czasie trwającej kontumacyi, że mają unikać wszelkiego zbliżania się do innych okołów i ich wartowników, i że do ich wartowniczej budki nikt nie powinien przychodzić.

§. 20.

Bydło rogate, umieszczane w zakładzie kontumacyjnym ma być codziennie należycie karmione w godzinach oznaczonych przez dyrektora kontumacyjnego, i przez tegoż dwa razy dziennie, lub gdyby zachodziła potrzeba i częściej, szczególnie w czasie karmienia, obserwowane.

Jeżeliby które bydlę z jakiegobądź powodu wymagało koniecznie ściślejszego zbadania lub obserwacyi, natenczas należy je wydzielić z trzody, zapędzić do wyznaczonego na to osobnego okołu, i tamże karmić i poić.

§. 21.

Pojenie trzód w kontumacyi zostających w rzece lub przy studni może się jedynie odbywać w obecności dozorcy kontumacyjnego.

Trzody te winny być pędzone do pojenia oddzielnie, jedna po drugiej, i nie można nigdy poić równocześnie bydła z dwóch lub więcej oddziałów seperacyjnych.

§. 22.

Trzody umieszczone w oddziałach seperacyjnych ma dyrektor kontumacyjny codziennie przeliczać i uważać przytem na to, czy zgadzają się z opisem protokółu opisowego, i czy są oznaczone piętnem kontumacyjnem.

§. 23.

Jeżeliby która sztuka zachorowała na jakąkolwiek słabość z wyjątkiem jednak księgosuszu, a słabość ta wymogała weterynarskiego pielęgnowania, należy chore bydlę umieścić w stajni dla chorych zwierząt przeznaczonej, i oddać pod dozór osobnemu wartownikowi.

§. 24.

Jeżeliby na bydlęciu obserwowanem w osobnym okole, przeznaczonym dla sztuk podejrzanych okazały się objawy choroby, znamionujące podejrzenie księgosuszu, należy je wyprowadzić na powrozie na ścierwisko i tam zabić dla skonstatowania choroby.

§. 25.

Gdyby sekcya usunęła powstałe podejrzenie księgosuszu, można spieniężyć na miejscu części bydlęcia, wartość mające, skóra zaś musi być dezinfekcyonowaną

§. 26.

Gdyby wynik sekcyi bydlęcia o zarazę podejrzanego, udowodnił istnienie księgosuszu, natenczas postąpić należy z całą partyą bydła, do której sztuka ta należała, jak z bydłem o zarazę podejrzanem.

Ponieważ w stacyach obserwacyjnych nigdy nie może być trzymane bydło księgosuszem dotknięte, przeto należy bydlęta z oddziału separacyjnego, o zarazę podejrzanego przeprowadzić, każde z osobna na powrozie do obejścia zarazy, tam je uwiązać u pali numerowanych, przy których nadal każde bydlę zosobna ma być karmione, i z przeznaczonego dlań osobnego naczynia pojone.

Każdy wartownik ma 10 do 20 sztuk bydła zaopatrywać.

W czasie trwającej zarazy, wliczając w to dwudziestojednodniową obserwacyę, od ostatniego zabicia liczyć się mającą, nie mogą wartownicy opuszczać obejścia zarazy pod żadnym warunkiem.

Pożywienie ma się im podawać w sposób dla kontumacyi przepisany.

Wartownicy bydła mają unikać wszelkiej między sobą styczności, nad czem dozorca kontumacyjny czuwać powinien.

§. 27.

Podczas przeprowadzenia trzody o zarazę podejrzanej na obejście zarazy, ma być zamknięty główny wchód obejścia kontumacyjnego.

Wówczas nie można ani wpuszczać bydła rogatego ani też wypuszczać z zakładu, i nikt obcy nie może się znajdować w zakładzie.

§. 28.

Zaraz po przeprowadzeniu bydła podejrzanego o zarazę z podejrzanego okołu obserwacyjnego, winno nastąpić jak najstaranniejsze oczyszczenie okołu, podściółka ma być spaloną, gnój i zwierzchnia warstwa ziemi zakopaną, a przegrody okołów wyszurowane, — słowem okół obserwacyjny ma być poddany dezinfekcyi przepisanej.

Również ma być dezinfekcyonowaną także droga, którą wprowadzono trzodę do obejścia zarazy.

§. 29.

Obejście zarazy musi być zawsze zamknięte, a klucz u dyrektora kontumacyi przechowany.

Oprócz dyrektora kontumacyjnego i dozorców kontumacyjnych nikt nic ma wstępu do obejścia zarazy.

§. 30.

W razie pojawienia się choroby księgosuszu na bydle zostającem w obejściu zarazy, nie powinno się nigdy wyczekiwać przebiegu choroby, lecz każdą świeżo zasłabłą sztukę, ma oprawca natychmiast wyprowadzić na ścierwisko, tam je zabić, i wraz z pociętą skórą zakopać.

Wartownicy nie mogą nigdy sami przeprowadzać bydła na ścierwisko, i po każdym świeżo pojawionym wypadku choroby, mają się poddać wraz z rzeczami swemi dezinfekcyi.

Każdy ubytek należy zanotować w protokóle opisowym, a stanowisko zabitej sztuki natychmiast oczyścić.

Do czyszczenia stanowiska ma być użyty oprawca.

§. 31.

Przez czas trwania zarazy nie może oprawca opuszczać swego stanowiska. Pożywienie ma mu być podawane w sposób dla kontumacyi przepisany, a po wygaśnięciu zarazy ma go się poddać przepisanej dezinfekcyi.

§. 32.

Skarb państwa nie płaci wynagrodzenia za bydło, które jako chore na księgosusz, lub podejrzane o zarazę zostało zabite w zakładzie kontumacyjnym.

§. 33.

Bydło, które po odbytej 21-dniowej obserwacyi, licząc od zabicia ostatniej sztuki, pozostało zdrowe, należy wypuścić, wytarłszy je poprzednio starannie wodą i słomą, i poddawszy wartowników i oprawcę dezinfekcyi, według istniejących przepisów.

Zarazem należy zanotować na paszporcie, że bydło to odbyło 21-dniową kontumacyę po uśmierzeniu zarazy.

§. 34.

Po wydaleniu pozostałego zdrowego bydła z obejścia zarazy mają wartownicy dotyczącej trzody jeszcze przed ich dezinfekcyą oczyścić starannie wszystkie stanowiska bydła każde z osobna, i naczynia do napawania, również mają gnój zakopać na ścierwisku lub spalić.

§. 35

Trzody, które odbyły ustanowioną lub z powodu wybuchu zarazy przedłużoną kontumacyę, mają być w przytomności dyrektora kontumacyjnego i poborcy cłowego wypuszczone z zakładu kontumacyjnego, którzy trzodę przeliczyć winni, i przekonać się, czy zgadza się z opisem zamieszczonym w protokóle kontumacyjnym.

§. 36.

Następnie należy zapędzić trzodę do okołu wyjścia i oznaczyć na prawej tylnej łopatce piętnem wypuszczenia, któreto piętno zawierać ma liczbę miesiąca wypuszczenia, i winno być umieszczone pod znakiem kontumacyjnym.

Piętna wypuszczenia zachowuje poborca cłowy u siebie pod zamknięciem.

W razie, gdyby się w zakładzie kontumacyjnym znajdowała trzoda o zarazę podejrzana, a należało wypuścić z kontumacyi przed uskutecznionem oczyszczeniem obejścia zarazy inne bydło, to należy je nawet, choćby pochodziło ze spędów zupełnie zdrowych, przed wypuszczeniem wytrzeć wodą i słomą.

§. 37.

W okole wyjścia mają trzody, zakład opuścić mające zostawać tak długo, dopóki ich wartownicy pod okiem dozorcy kontumacyjnego nie wyczyszczą należycie okołu, w którym trzody obserwacyę przebyły, nie wywiozą gnoju na onaczone miejsce, i dopóki nie poddadzą się dezinfekcyi w wypadkach powyżej przewidzianych.

§. 38.

Właścicielowi bydła należy następnie wystawić paszport dla bydła według
**B.** formularza B, podpisany przez dyrektora kontumacyjnego i poborcę cłowego.

§. 39.

Gnój pochodzący od zdrowych zwierząt ma być przez licytacyę lub w drodze ugody więcej dającemu sprzedany.

Uzyskaną ztąd kwotę zapisać ma dyrektor kontumacyjny jako przychód do swego rachunku, i mieć o to staranie, aby nieczystości w wielkiej ilości nie były nagromadzane, lecz ile możności w jak najkrótszych przestankach, a najdalej każdego miesiąca były wywiezione.

§. 40.

Przy wprowadzeniu surowych płodów zwierzęcych, które podlegają kontumacyjnemu postępowaniu przy interwencyi urzędu cłowego, należy przestrzegać dotyczące przepisy, i w myśl tychże utrzymywać ewidencyę tychże płodów.

§. 41.

Oględziny i dezinfekcya płodów surowych ma się uskuteczniać w myśl istniejących w tej mierze przepisów, i nie może się obdywać w miejscu okólnem zakładu kontumacyjnego, gdzie zwierzęta w celu obserwacyi są pomieszczone.

§. 42.

Za przyjęcie w kontumacyę i wypuszczenie bydła, tudzież zakontumacyjną manipulacyę z płodami surowemi, nie należy się od właściciela ani dyrektorowi kontumacyjnemu ani też służbie zakładu kontumacyjnego żadna zapłata.

Nie wolno im także przyjmować za to żadnych podarunków.

§ 43.

Jeżeli gdzie jest zaprowadzone placowe albo taxy za czyszczenie, to mają je właściciele bydła uiścić w dotyczącym urzędzie cłowym.

§. 44.

Ponieważ zakład kontumacyjny ma być otwarty dla obrotu w każdym dniu, przeto nie ma być przerwy żadnej w jego kierownictwie, a w razie choroby dyrektora kontumacyjnego lub innej jakiej przeszkody ma starostwo w jego miejsce przeznaczyć na zastępcę weterynarza powiatowego.

§. 45.

Przestępstwa przeciw przepisom dotyczącym porządku i służby w zakładach kontumacyjnych podpadają, jeśli nie podlegają ogólnym przepisom prawa karnego, pod postanowienia §. 34. ustawy z dnia 29. Czerwca 1868. (Dz. ustaw państw. Nr. 118.).

§. 46.

Wartownikom zaś bydła należy w szczególności oznajmić, że przekroczenia przepisów kontumacyjnych, niezachowanie porządku dziennego, zaprowadzonego w zakładzie, i każde niewypełnienie zarządzeń dyrektora kontumacyjnego będzie surowo karane.

## Nr. 72.

## II.

# Instrukcya dla dyrektora zakładu kontumacyjnego.

§. 1.

Dyplomowany weterynarz, mianowany przez Szefa kraju (Namiestnika) dyrektorem zakładu kontumacyjnego, podlega staroście tego powiatu, w którym położony jest powierzony mu zakład kontumacyjny, i składa w ręce tegoż starosty przysięgę służbową.

§. 2.

Otrzymuje on urzędowe polecenia od przełożonego sobie starosty, i wnosi na jego ręce swe pisma urzędowe. Dla urzędowej korespondencyi prowadzi dyrektor zakładu kontumacyjnego osobny protokół czynności.

§. 3.

Kierownictwo i nadzór służby zakładowej powierzone są dyrektorowi zakładu. Nie śmie on odstępować w tej mierze od postanowień instrukcyi służbowej, i ma ściśle przeprowadzać przepisy policyi weterynaryjnej.

§. 4.

Dyrektor zakładu kontumacyjnego stara się o utrzymanie porządku i czystości w zakładzie. Zarządzenia jego mają podlegli mu dozorcy kontumacyjni i wartownicy bydła ściśle wykonywać, a czynności ich służbowe winne być przez dyrektora zakładu ciągle dozorowane. Wszelką opieszałość ze strony dozorców kontumacyjnych należy donieść starostwu. Jeżeli wartownik nie pielęgnuje należycie bydła, ma dyrektor kontumacyjny zawezwać właściciela do przyjęcia innych wartowników w miejsce opieszałych.

§. 5.

Dyrektor zakładu kontumacyjnego czuwać ma nad utrzymaniem zakładu i starać się o utrzymanie w dobrym stanie oddanych mu podług inwentarza budynków, sprzętów i narzędzi kontumacyjnych, i nie dopuszczać umyślnych uszkodzeń.

Względem każdorazowych reparacyj, sprawienia potrzebnych sprzętów nabycia środków dezinfekcyjnych ma się dyrektor w stosownym czasie udać do starosty.

§. 6.

Dyrektor orzeka o przyjęciu bydła rogatego do zakładu. On bada świadectwa zdrowia, dla wpuszczenia bydła rogatego przepisane.

§. 7.

Przy przyjmowaniu bydła do zakładu nie ma się dyrektor kontumacyjny powodować żadnemi względami lub niechęcią ku osobie właściciela bydła, lecz zarządzić wpuszczanie bydła w tym porządku, w jakim dotyczący spęd został zameldowany.

§. 8.

W razie przyjęcia bydła do zakładu kontumacyjnego ma dyrektor kontumacyjny zawiadomić o tem poborcę cłowego, i wraz z nim przybyłe sztuki bydła przeliczyć.

Ma on starannie zbadać stan zdrowia każdego bydlęcia wpuszczonego do okołu rewizyjnego, opisać je dokładnie, gdy je uzna za zdrowe, a opis ten wciągnąć do protokołu spisanego, wykazującego stan bydła, który to protokół prowadzić ma dyrektor według załączonego formularza ·|.

**A.**

Wciągnienie to należy uskutecznić bezzwłocznie i nie powinno dopiero dzień później nastąpić, gdyż stan bydła w zakładzie kontumacyjnym musi się zawsze zgadzać jak najdokładniej z protokółem opisowym.

§. 9.

Gdyby na zwierzętach oglądanej trzody spostrzeżono objawy choroby, wzniecające podejrzenie księgosuszu, natenczas dyrektor kontumacyjny każe przeprowadzić zasłabłe sztuki, a względnie całą trzodę z okołu rewizyjnego bezpośrednio do dworca zarazy, i wykona dotyczące postanowienia instrukcyi o służbie w zakładach kontumacyjnych.

§. 10.

Dyrektor kontumacyjny przeznacza oddział separacyjny, do którego przyjęta trzoda ma być zapędzoną, przyczem się przekona, czy piętno zakładowe wszystkim zwierzętom należycie wyciśnięto.

Bez tego znaku nie może się w zakładzie kontumacyjnym żadna sztuka bydła znajdować.

§. 11.

Gdyby dyrektor kontumacyjny przy wizytacyach spostrzegł, że jedna lub druga sztuka bydła nie jest oznaczoną piętnem kontumacyjnem, coby wskazywać mogło na przemycenie i wymianę bydła, na ten czas ma natychmiast w tej mierze przeprowadzić dochodzenie, przedłożyć je staroście, i nie wypuścić bydła w mowie będącego, aż do nadejścia dalszego polecenia starosty.

Gdyby dyrektor kontumacyjny spostrzegł na zwierzętach piętno niezgadzające się z liczbą oddziału separacyjnego, coby znów wskazywało na zmieszanie dwóch lub więcej trzód razem, natenczas muszą wszystkie zwierzęta, które zostały zmieszane, odbyć peryod kontumacyjny taki, jaki odbywać ma trzoda na samym ostatku wprowadzona.

§. 12.

Dyrektor kontumacyjny ma przekonać się dwa razy dziennie, a mianowicie w czasie karmienia, lub gdyby tego wymagała potrzeba, i częściej o liczbie i stanie zdrowia bydląt, w pojedynczych oddziałach separacyjnych zostających.

Ma zarazem baczyć czy pojenie bydła odbywa się regularnie, i czy dozorcy kontumacyjni przy tem wypełniają swe obowiązki.

§. 13.

Jeżeli pojedyncze sztuki bydła zapadną nie na księgosusz, lecz na inną jaką chorobę, to ma je dyrektor kontumacyjny leczyć.

Ubytki z powodu przypadku choroby lub zabicia bydła ma on uwidocznić w końcowej rubryce protokołu opisowego, z oznaczeniem dnia i przyczyny odejścia.

§. 14.

Przy wizytacyach zakładu kontumacyjnego ma on zachować tę ostrożność, by nigdy nie wchodził bezpośrednio z obejścia zarazy do separacyjnego oddziału kontumacyjnego, i nie zbliżał się do tamecznego bydła.

§. 15.

Jeżeli umieszczono w obejściu zarazy bydło o księgosusz podejrzane, ma dyrektor kontumacyjny jak najstaranniejszą mieć pieczę o należytem tegoż pielęgnowaniu.

Bez jego zarządzenia nie może być żadna sztuka bydła w obejściu zarazy ze swego stanowiska wydaloną i w innem umieszczoną.

Dyrektor winien oznaczyć, kiedy się ma wyprowadzić ze stanowiska i zabić bydlę, na którem się pojawiły oznaki księgosuszu, a opróżnione po chorem bydle stanowisko kazać natychmiast oczyścić w sposób przepisany.

§. 16.

Klucz od obejścia zarazy przechowuje dyrektor kontumacyjny u siebie; nie może on nikomu obcemu dozwolić wstępu do dworca zarazy, i ma baczyć na to, aby zamknięci w tem obejściu wartownicy i oprawca należycie i według przepisów kontumacyjnych byli utrzymywani.

§. 17.

Po wypuszczeniu bydła, które po odbytej w obejściu zarazy 21-dniowej kontumacyi pozostało zdrowe, i które obmyto, ma dyrektor kontumacyjny czuwać nad tem, by pojedyncze stanowiska bydła i naczynia do pojenia przeznaczone, były w sposób przepisany oczyszczone, i aby gnój na ścierwisku był głęboko zakopany lub spalony.

§. 18.

O każdorazowem wypuszczeniu bydła z zakładu kontumacyjnego, ma dyrektor kontumacyjny poborcę cłowego zawiadomić, z nim razem trzodę przeliczyć, porównać z opisem, w protokole opisowym zamieszczonym i uwidocznić w tymże protokole dzień wyjścia.

§. 19.

Bydłu niezakwestyonowanemu, każe dyrektor kontumacyjny przy wypuszczeniu go z kontumacyi wycisnąć piętno wyjścia, na prawej, tylnej łopatce.

§. 20.

Piętna wstępu ma mieć dyrektor kontumacyjny w zamknięciu; ma je wydawać sam w razie potrzeby dozorcy kontumacyjnemu i od tegoż zaraz odebrać po uskutecznionem zapiętnowaniu.

§. 21.

Właścicielowi wypuszczonego bydła wystawi dyrektor kontumacyjny paszport sznurowy (juxta), dla bydła przez poborcę cłowego podpisany. Dotyczące juxty należy ćwierćrocznie zamykać i staroście przesyłać.

§. 22.

Na paszportach dla trzody bydła, które zostawało w obejściu zarazy, ma dyrektor kontumacyjny zamieścić uwagę, że bydło po uśmierzeniu księgosuszu 21-dniową kontumacyę przebyło.

§. 23.

B. Dyrektor jest obowiązany do bezpłatnego wystawienia paszportów dla bydła, wolnych od stemplu.

§. 24.

O wynikach w zakładzie kontumacyjnym ma dyrektor kontumacyjny 10go 20go i ostatniego każdego miesiąca przedkładać staroście raport według załączonego formularza, wraz ze sprawozdaniem o zaszłych tamże przypadkach.

§. 25.

O wprowadzeniu płodów surowych zawiadomi urząd cłowy dyrektora kontumacyjnego; zaś dyrektora (kontumacyjnego) jest obowiązkiem poddać je postępowaniu kontumacyjnemu ze ścisłem zachowaniem przepisów dezinfekcyjnych.

§. 26.

Na znajdujące się w zakładzie kontumacyjnym płody surowe, prowadzi
D. dyrektor kontumacyjny według załączonego formularza osobny protokół towarowy.

§. 27.

Dyrektorowi kontumacyjnemu, nie wolno nigdy wydalać się ze swego stanowiska bez wiedzy starosty, i tylko je wtedy opuścić może, gdy odda zakład kontumacyjny zastępcy ustanowionemu przez starostę.

§. 28.

Dyrektor kontumacyjny winien zasięgnąć od przybywających podróżnych i innych osób wiarogodnych dokładnych wiadomości o stanie zdrowia bydła rogatego w Rossyi i księstwach Naddunajskich, mianowicie zaś, o istnieniu i rozszerzaniu się księgosuszu w tych krajach, i udzielać je bezzwłocznie starostwu z podaniem źródła, z którego pochodzą.

§. 29.

Gdyby w pobliżu zakładu kontumacyjnego urządzoną była rzeźnia bydła dla potrzeby miejscowej, winien dyrektor kontumacyjny przedsiębrać zewnętrzne i wewnętrzne oględziny bydła w tejże bezpłatnie.

## Nr. 73.

## III.

# Instrukcya dla dozorców kontumacyjnych.

§. 1.

Dozorcę kontumacyjnego mianuje c. k starosta na wniosek dyrektora zakładu kontumacyjnego. Mianowany składa przysięgę służbową w ręce dyrektora kontumacyjnego, jest mu podwładny, i ma ściśle wypełniać wszelkie polecenia szczegółowo mu wydane.

§. 2.

Dozorca kontumacyjny ma być obecny przy przyjmowaniu i wypuszczaniu bydła rogatego, i wycisnąć dokładnie przepisane piętno na każdej sztuce bydła przyjętego do zakładu kontumacyjnego przy tegoż przyjęciu, jak i przy wypuszczeniu, rozpalonem żelazem w ten sposób, aby piętno każdy mógł rozpoznać.

§. 3.

Dozorca kontumacyjny dozoruje w zakładzie kontumacyjnem bydło tamże umieszczone i tegoż wartowników.

Ma być obecnym przy karmieniu i pojeniu bydła.

Jeżeli przytem spostrzeże coś takiego, coby wskazywało na nieprawidłowy stan zdrowia bydlęcia, ma o tem donieść natychmiast dyrektorowi zakładu. On dozoruje porządku, w jakiem bydło z okołów do pojenia pędzić się ma. Okoły mają być zawsze zamknięte. Jego jest obowiązkiem otwierać okoły, z których bydło ma się pędzić do pojenia, i po uskutecznionem pojeniu napowrót je zamykać, a nigdy tej czynności nie poruczać wartownikom bydła.

W czasie pojenia powinien mieć trzodę bezprzestannie na oku.

§. 4.

Jeżeli w czasie pojenia bydle za granicę wymknęło się, to można je jeno wtedy napowrót zawrócić do trzody, jeżeli nie wydali się zpod widnokręgu dozorcy i nie wejdzie w jaką podejrzaną styczność, w tym zaś ostatnim wypadku, lub gdyby bydlę na drugi dzień dopiero lub później przyprowadzone zostało, nie można je napowrót przyjmować do trzody, lecz ma osobno być umieszczone i rozpocząć na nowo czas obserwacyjny.

§. 5.

Dozorca kontumacyjny przechowuje klucz od magazynu paszy, i winien być obecny przy wydawaniu karmy. Karmę nie należy wydawać równocześnie dla wszystkich okołów, lecz mają ją sobie wartownicy zabierać jeden po drugim dla ominięcia styczności między sobą.

§. 6.

Dozorca zakładu ma baczyć na to, aby nie mieszano spędów bydła lub pojedynczych sztuk, lub by nie mieniano takowych; gdyby to nastąpiło, ma o tem zaraz donieść dyrektorowi zakładu.

§. 7.

Dozorca kontumacyjny ma czuwać, aby wartownicy nie mieli między sobą wspólności, by w dzień i w nocy przy bydłu sobie oddanem zostawali, zakładu kontumacyjnego nie opuszczali, nie stykali się z osobami obcemi, i aby im pożywienie regularnie i w sposób dla kontumacyi przepisany było dostarczane.

§. 8.

Dozorca kontumacyjny ma być obecnym, gdy wartownicy po wypuszczeniu spędu bydła oddziały separacyjne czyszczą, i tychże przynaglić, ażeby tę czynność dokładnie uskuteczniono, a gnój na miejsce oznaczone wywieziono.

§. 9.

Dozorca kontumacyjny ma wzbronić wstępu każdemu do zakładu, kto się nie wykaże pozwoleniem, od dyrektora kontumacyjnego otrzymanem.

Odwiedzających ma pouczyć, że nie wolno do okołów się zbliżać, bydła potykać, ani też w żadną wchodzić styczność z wartownikami, czy to pośrednio, czy bezpośrednio.

§. 10.

Dozorca kontumacyjny może się tylko za pozwoleniem dyrektora kontumacyjnego z zakładu kontumacyjnego wydalić.

§. 11.

Dozorca kontumacyjny, przydzielony do obejścia zarazy, nie może się z zakładu wydalać tak długo, dopokąd bydło w temże pozostaje obejściu, podówczas nie może go nikt odwiedzać, i ma unikać wszelkiej wspólności tak z innymi dozorcami kontumacyjnymi zakładu, jakoteż i z wartownikami bydła.

§. 12.

Dozorca kontumacyjny obejścia zarazy ma czuwać nad tem, ażeby zamknięci wartownicy w żadną między sobą nie przychodzili w styczność, nie zbliżali się do bydła innych wartowników, aby karmili regularnie powierzone sobie bydło, poili go z własnych szaflików i nie zmieniali takowych.

O spostrzeżonem zachorowaniu bydła ma nztychmiast donieść dyrektorowi zakładu kontumacyjnego.

§. 13.

Dozorca kontumacyjny obejścia zarazy ma pilnować, aby stanowiska chorych bydląt dokładnie były wyczyszczone, zabite sztuki z pociętą na krzyż skórą sześć stóp głęboko w raz z zanieczyszczoną ziemią zakopane, wreszcie, aby obejście zarazy zawsze było czysto utrzymywane; i aby oprawca każdą razą po zabiciu bydła oczyścił się należycie.

§. 14.

W przytomności dozorcy kontumacyjnego ma być dostarczane w sposób dla kontumacyi przepisany pożywienie dla wartowników bydła i dla oprawcy; on powinien dopilnować tego, aby im pożywienie w swoim czasie było dostarczane.

A.

# Protokół opisowy

zakładu kontumacyjnego

w ..............................................................

| Liczba porządkowa | Dzień i godzina wpędu | Imię i miejsce zamieszkania właściciela bydła | Kraj i miejsce, zkąd bydło pochodzi | Świadectwo zdrowia z kąd? | Rasa | Rodzaj i liczba sztuk bydła | | | | Razem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Byki | Woły | Krowy | Jałownik | |
| | | | | | | | | | | |

| Opisanie bydła | Znak piętna | Numer okołu, w którym ustawiono bydło | Dzień i godzina wypędu | Gdzie bydło zostało odpędzone | Stan zdrowia podczas trwania kontumacyi ....dniowej |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |

## B.

| Liczba porządkowa | Data | Imię właściciela i opisanie bydła |
|---|---|---|
| | | |

KONTUMACYJNY PASZPORT DLA BYDŁA.

Liczba protokołu ............ Powiat ...............

# Paszport dla bydła

rogatego, występującego z zakładu kontumacyjnego w .......................................

| Imię i miejsce mieszkania właściciela bydła | Imię i miejsce mieszkania hajdaja | Opisanie bydła maść i wiek, ilość sztuk | Znak, stempel lub piętno, z jakiem występuje bydło z zakładu kontumacyjnego | | | | Oznaczenie miejsca, dokąd bydło pędzić się ma |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | kontumacyjne | | prywatne | | |
| | | | na boku | | | | |
| | | | prawym | lewym | prawym | lewym | |
| | | | | | | | |

Poświadcza się niniejszem, że powyżej opisane bydło w zakładzie kontumacyjnym w .............. od dnia .................... aż do .................... było obserwowane i podczas tygo okresu, tudzież przy opuszczeniu zakładu kontumacyjnego w zupełnie zdrowym stanie się znajdowało.

.................... dnia .................... 18..

Dyrektor kontumacyjny.

**C.**

# Tabela raportowa Nr.

bydła do zakładu kontumacyjnego w ..........................................................

wpędzonego i wypuszczonego w czasie od ..........................................................

do ..........................................................

| Liczba porządkowa | Dzień i godzina wpędu | Imię i miejsce zamieszkania właściciela bydła | Kraj i miejsce zkąd bydło pochodzi | Świadectwo zdrowia zkąd? | Rasa | Rodzaj i liczba sztuk bydła | | | | Razem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Byki | Woły | Krowy | Jałownik | |
| | | | | | | | | | | |

| Opisanie bydła | Znak piętna | Numer okołu, w którym ustawiono trzodę | Dzień i godzina wypędu | Gdzie trzoda odpędzoną została | Stan zdrowia w czasie trwania kontumacyi .... dniowej |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | |

D.

# Protokół towarowy

zakładu kontumacyjnego

w ..............................................................................

| Liczba porządkowa | Dzień przywozu | Imię i miejsce zamieszkania właściciela | Kraj i miejsce zkąd płody surowe pochodzą | Certyfikat pochodzenia zkąd? | Rodzaj | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | Skóry | Kości | Końce rogów |
| | | | | | | | |

| i ilość surowych płodów | | | | | | | Rodzaj opakowania | Dzień wysłania | Gdzie surowe płody wysłano |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Jelita bydlęce | Kiszki baranie | Łój | Sierć krowia | Szczeć świńska | Wełna owcza | Sierć kozia | | | |
| | | | | | | | | | |

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 30. Grudnia 1872. **Część XXXIX.**


### Nr. 74.

## U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**o zmianie postanowień drugiego ustępu §. 35. lit. b, statutu miejskiego królewskiego stołecznego miasta Lwowa z dnia 14. października 1870. co do kompletu potrzebnego do ważności uchwał w sprawach w tym ustępie wyliczonych.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Ustęp drugi §. 35. lit b., statutu miejskiego królewskiego stołecznego miasta Lwowa z dnia 14. Października 1870. znosi się w terazniejszem brzmieniu, a w jego miejsce ma odtąd obowiązywać następujące postanowienie:

„W sprawach w tym ustępie określonych, uchwała, aby miała ważność musi być powziętą na dwóch nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach, w obecności przynajmniej pięćdziesięciu członków Rady miejskiej.“

Art. II.

Ustawa ta obowiązuje od dnia ogłoszenia takowej.

Art. III.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Wiedeń dnia 11. Grudnia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.

# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1872.** Wydano i rozesłano dnia 31. Grudnia 1872. **Część XL.**


## Nr. 75.

## Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

**zezwalająca na pobór opłaty gminnej od psów w obrębie miasta Lwowa.**

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Od każdego psa, trzymanego w obrębie król. stoł. miasta Lwowa z przedmieściami pobierać będzie gmina miasta Lwowa przez organa swoje tytułem opłaty gminnej rocznie po dwa (2) złr. w. a.

§. 2.

Opłata uiszczać się ma z góry w Styczniu każdego roku.

§. 3.

Od psa, który w ciągu roku administracyjnego nad czternaście dni we Lwowie pozostaje, uiścić należy oplatę przypadającą za cały bieżący rok administracyjny.

§. 4.

Szczenięta ssące nie podlegają opłacie.

§. 5.

Trzymanie psa nad czternaście dni we Lwowie bez zgłoszenia go do magistratu, podlega grzywnie równającej się dwurazowej rocznej opłacie.

§. 6.

Ustawa ta wchodzi w życie od dnia 1. Stycznia b. r. po jej ogłoszeniu.

Wiedeń, dnia 19. Grudnia 1872.

**Franciszek Józef** w. r.

**Lasser** w. r.